

ZAKON

O IZMENAMA I DOPUNAMA ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU

Član 1.

U Zakonu o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 27/18 – dr. zakon, 73/18, 67/19, 6/20 – dr. zakoni, 11/21 – autentično tumačenje, 67/21, 67/21 – dr. zakon i 76/23), u članu 4. stav 1. tačka 4) reč: „umetničkog” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkog”.

Član 2.

U članu 5. reč: „umetničkog” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkog”.

Član 3.

U članu 11. stav 10. posle reči: „Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta (u daljem tekstu: Komisija za akreditaciju)” dodaje se zapeta i reči: „Komisije za odlučivanje po žalbama, Upravnog odbora”.

Član 4.

U članu 12. stav 1. posle tačke 5) dodaje se tačka 5a) koja glasi:

„5a) Utvrđuje smernice u vezi sa organizacijom, sprovođenjem mikrokredencijala i izdavanjem odgovarajućeg sertifikata;”.

Član 5.

U članu 27. stav 1. tačka 3) reč: „umetničkog” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkog”.

Član 6.

U članu 34. posle stava 4. dodaje se stav 5. koji glasi:

„Verifikaciju kratkog programa studija vrši Nacionalno akreditaciono telo.”.

Član 7.

U članu 36. stav 1. posle reči: „zajedničke diplome jeste” dodaje se reč: „akreditovan”.

Član 8.

U članu 39. stav 1. posle reči: „kratkog programa studija” dodaju se zapeta i reči: „odnosno mikrokredencijala”.

Stav 11. menja se i glasi:

„Master akademske studije imaju:

1) najmanje 60 ESPB bodova, kada su prethodno završene osnovne akademske studije u obimu od 240 ESPB bodova;

2) najmanje 60 ESPB bodova, kada su prethodno završene osnovne akademske studije u obimu od 180 ESPB bodova i završene master akademske studije u obimu od 120 ESPB bodova,

3) najmanje 60 ESPB bodova, kada su prethodno završene osnovne akademske studije u obimu od 180 ESPB bodova i završene master akademske studije u inostranstvu u obimu od 60 ESPB bodova.

4) najmanje 90 ESPB bodova, kada su prethodno završene osnovne akademske studije u obimu od najmanje 210 ESPB bodova,

5) najmanje 120 ESPB bodova kada su prethodno završene osnovne akademske studije u obimu od najmanje 180 ESPB bodova.”.

Član 9.

U članu 42. stav 3. reči: „zatečenim studentima omogući završetak studija po započetom studijskom programu i pravilima studija u skladu sa ovim zakonom” zamenjuju se rečima: „izvodi studijski program do isteka redovnog trajanja studijskog programa za studente upisane na studijski program u poslednjoj školskoj godini u kojoj je važila akreditacija”.

Član 10.

U članu 43. stav 6. reč: „umetničku” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačku”.

Član 11.

U članu 44. stav 1. reč: „umetničku” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačku”.

Član 12.

U članu 45. stav 1. reč: „umetnički” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživački”.

Član 13.

Posle člana 49. dodaju se naziv člana i član 49a, koji glasi:

„Postdoktorske studije

Član 49a

Univerzitet, odnosno naučnoistraživačka organizacija u njegovom sastavu može izvoditi programe postdokorskog usavršavanja.

Izvođenje programa iz stava 1. ovog člana uređuje se opštim aktom univerziteta, odnosno naučnoistraživačke organizacije u njegovom sastavu.

Student ne može pohađati program iz stava 1. na univerzitetu na kome je završio doktorske studije.”.

Član 14.

U članu 57. stav 5. reč: „umetničkog” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkog”.

Član 15.

U članu 59. stav 1. reč: „umetnički” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživački”.

U stavu 2. reč: „umetnički” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživački”, a posle reči: „kroz umetničke projekte” dodaju se reči: „i umetnički rad”.

Posle stava 2. dodaju se novi st. 3. i 4. koji glase:

„Umetničko istraživanje je sistematično izveden i metodološki zasnovan postupak koji se izvodi uz primenu znanja, veština i operacija iz umetničke prakse, sa ciljem iznalaženja novih umetničkih pristupa i produkcije znanja i veština.

Umetničkoistraživački projekat je skup umetničkih istraživanja sa zajedničkim predmetom istraživanja i komplementarnim ciljem, koji se, kao delatnost od opšteg interesa, realizuje u okviru umetničkoistraživačke organizacije.”.

Dosadašnji stav 3. koji postaje stav 5. menja se i glasi:

„Umetničkoistraživački rad na univerzitetu podrazumeva istraživanja, stvaralaštvo i interpretaciju.”

U dosadašnjem stavu 4. koji postaje stav 6. reč: „umetnički” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživački”.

U dosadašnjem stavu 5. koji postaje stav 7. reč: „umetničkog” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkog”, a posle reči: „centra za transfer tehnologija” dodaje se zapeta i reči: „regionalnih trening centara”.

Član 16.

U članu 61. stav 4. reč: „četiri”, zamenjuje se rečju: „tri”.

Član 17.

U članu 62. stav 1. reč: „najmanje” zamenjuje se rečima: „neparan broj ne manji od”.

U stavu 5. procenat: „55%” zamenjuje se procentom: „60%”, a procenat: „30%” procentom: „25%”.

Član 18.

U članu 63. stav 1. tačka 5) reči: „godišnji obračun” zamenjuju se rečima: „finansijski izveštaj”.

Posle tačke 6) dodaje se tačka 6a) koja glasi:

„6a) usvaja plan javnih nabavki na predlog organa poslovođenja;”.

Član 19.

U članu 64. stav 1. posle reči: „tajnim glasanjem” dodaju se reči: „na predlog odgovarajućeg stručnog organa koji se utvrđuje tajnim glasanjem”.

U stavu 6. posle reči: „pravosnažnosti presude” i zapete dodaju se reči: „odnosno konačnosti”.

U stavu 7. reči: „pravosnažnosti odluke” zamenjuju se rečima: „konačnosti odluke ili preporuke”.

Član 20.

U članu 67. stav 1. tačka 4) reč: „umetničkog” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkog”.

Član 21.

U članu 68. stav 2. posle reči: „programom rada visokoškolske ustanove” dodaju se reči: „i podacima koji se prikupljaju kroz jedinstveni informacioni sistem prosvete (u daljem tekstu: JISP) na osnovu posebnog zakona”.

Član 22.

U članu 69. stav 1. menja se i glasi:

„Osnivač obezbeđuje sredstva visokoškolskoj ustanovi za sledeće namene:

- 1) stalne troškove u celosti;
- 2) ostale materijalne troškove, tekuće i investiciono održavanje;

- 3) plate zaposlenih u visini ne nižoj od minimalne zarade u Republici;
- 4) druga primanja zaposlenih u skladu sa kolektivnim ugovorom u celosti;
- 5) opremu;
- 6) bibliotečki fond;
- 7) obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umetničkoistraživačkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave;
- 8) naučno, umetničko i stručno usavršavanje zaposlenih;
- 9) podsticanje razvoja nastavno-naučnog i nastavno-umetničkog podmlatka;
- 10) rad sa darovitim studentima;
- 11) međunarodnu saradnju;
- 12) rad centara za transfer znanja i tehnologija;
- 13) izvore informacija i informacione sisteme;
- 14) izdavačku delatnost;
- 15) rad centara za karijerno vođenje i savetovanje;
- 16) rad studentskog parlamenta i vannastavnu delatnost studenata;
- 17) finansiranje opreme i uslova za studiranje studenata sa invaliditetom;
- 18) troškove akreditacije studijskih programa i ustanova u Republici, kao i troškove relevantnih međunarodnih akademskih akreditacija;
- 19) druge namene, u skladu sa zakonom."

Posle stava 1. dodaju se st. 2. i 3. koji glase:

„Iz budžeta se visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika obezbeđuju sredstva za pokriće troškova materijala, u iznosu koji ne sme biti manji od udela budžetskih prihoda koje visokoškolska ustanova ostvaruje od Ministarstva, u zbirnom iznosu prihoda koje visokoškolska ustanova ostvaruje po osnovu budžetskih prihoda od Ministarstva i sopstvenih prihoda ustanove po osnovu školarina.

Visokoškolske ustanove dostavljaju Ministarstvu podatke o planiranim iznosima troškova iz st. 1. i 2. ovog člana za narednu kalendarsku godinu, najkasnije do 31. jula tekuće godine."

Član 23.

Posle člana 69. dodaju se naziv člana i član 69a, koji glasi:

„Osnovica za obračun i isplatu plata

Član 69a

Osnovica za obračun i isplatu plata u visokom obrazovanju ne može biti niža od osnovice za obračun i isplatu u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju."

Član 24.

U članu 70. stav 2. posle reči: „podizanje kvaliteta rada” dodaju se zapeta i reči: „uključujući i uvećanje plate zaposlenih po osnovu ostvarenih rezultata rada propisanih opštim aktom visokoškolske ustanove, a u skladu sa zakonom kojim se uređuju plate zaposlenih u javnim službama”.

Član 25.

U članu 71. posle stava 7. dodaju se st. 8–13. koji glase:

„Studenti visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika, ako su državljani Republike Srbije, ostvaruju pravo na pokriće 50% svojih troškova po osnovu referentne školarine koju su platili u tekućoj školskoj godini.

Iznos pokrića iz stava 8. ovog člana se utvrđuje polazeći od referentnog iznosa školarine, koji je jednak školarini za studijski program u školskoj 2024/2025. godini.

Referentni iznos školarine, u odnosu na koji se utvrđuje iznos pokrića u školskoj 2025/2026. godini i narednim školskim godinama se koriguje srazmerno kretanju stvarnog iznosa školarine na studijskom programu na koji je student upisan, pri čemu uvećanje referentnog iznosa školarine visokoškolske ustanove u narednoj školskoj godini ne može biti veće od prosečne stope inflacije u Republici u prethodnoj školskoj godini.

Isplata sredstava iz stava 8. ovog člana studentima se vrši iz budžeta Republike najkasnije do 30. aprila tekuće školske godine za školarinu plaćenu do kraja februara tekuće školske godine, odnosno do 30. septembra tekuće školske godine za preostali iznos plaćene školarine, a na osnovu podataka koje visokoškolske ustanove dostave Ministarstvu.

Pravo na pokriće troškova iz stava 8. ovog člana student ostvaruje po osnovu ukupnog iznosa plaćene školarine, za svaku godinu studija koju je student prvi put upisao, odnosno za sve predmete koje je student prvi put upisao.

Pravo na pokriće troškova iz stava 8. ovog člana student može ostvariti samo za jedan studijski program na istom stepenu studija.”.

Član 26.

U članu 75. posle stava 12. dodaje se novi stav 13. koji glasi:

„Nastavnik iz stava 12. ovog člana zadržava zvanje i produžava mu se radni odnos do okončanja blagovremeno pokrenutog konkursa iz stava 1. ovog člana.”.

Dosadašnji stav 13. postaje stav 14.

Član 27.

U članu 78. stav 1. broj: „12” zamenjuje se brojem: „20”.

U stavu 2. reč: „umetničkom” zamenjuje se rečju: „umetničkoistraživačkom”.

Član 28.

U članu 79. stav 1. reč: „prvog” zamenjuje se rečju: „drugog”.

Član 29.

U članu 83. stav 5. posle reči: „u toku trajanja studija” dodaju se zapeta i reči: „bez ponovnog raspisivanja konkursa”.

Član 30.

U članu 85. stav 3. posle reči: „za još” dodaju se reči: „dva puta po”.

Član 31.

U članu 86. stav 3. posle reči: „za još jednu školsku godinu” dodaju se zapeta i reči: „bez ponovnog raspisivanja konkursa”.

Član 32.

U članu 91. reč: „nastavniku” zamenjuje se rečima: „nastavnom osoblju”.

Član 33.

U članu 92. posle reči: „dužem od šest meseci” dodaju se zapeta i reči: „bolovanju radi održavanja trudnoće”, a reč: „angažovanja” zamenjuje se rečima: „imenovanja i postavljenja”, a posle reči: „produžava za to vreme” dodaju reči: „na lični zahtev”.

Član 34.

U članu 93. stav 2. reči: „ugovorom sa visokoškolskom ustanovom na određeno vreme do dve godine, uz mogućnost dodatnih produženja” zamenjuju se rečima: „u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove”.

Stav 4. menja se i glasi:

„Samostalna visokoškolska ustanova, pored kriterijuma iz stava 3. ovog člana, može opštim aktom da propiše i dodatne kriterijume.”.

Stav 9. briše se.

Dosadašnji stav 10. postaje stav 9.

Član 35.

U članu 96. posle stava 5. dodaje se novi stav 6. koji glasi:

„U okviru studijskog programa doktorskih akademskih studija moguće je predvideti učešće studenata doktorskih studija u nastavi i vežbama na prvom i drugom stepenu studija.”.

Dosadašnji st. 6–8. postaju st. 7–9.

Član 36.

U članu 98. stav 4. menja se i glasi:

„Izuzetno od stava 3. ovog člana konkurs za doktorske studije koje se organizuju u okviru međunarodnih projekata u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa – okvirnom programu za istraživanje i inovacije („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 1/23), raspisuje se u skladu sa rokovima i uslovima propisanim programskim dokumentima Horizont Evropa, odnosno rokovima i uslovima odgovarajućeg projekta u okviru kojeg se realizuju studije, a studenti upisani po tim konkursima ne ulaze u broj studenata čije se studije finansiraju iz budžeta Republike.”.

Član 37.

U članu 100. posle stava 4. dodaju se novi st. 5–7. koji glase:

„Test sklonosti, odnosno ispit za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti se polaže u sedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

Visokoškolska ustanova može organizovati polaganje testa sklonosti, odnosno ispit za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti van sedišta, ako se radi o testu čiji karakter to zahteva.

Izuzetno od stava 5. ovog člana, stranom državljaninu visokoškolska ustanova može da omogući i polaganje testa sklonosti, odnosno ispita za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti preko elektronskih komunikacija, pod uslovom da primenom odgovarajućih tehničkih rešenja obezbedi kontrolu

identifikacije i rada kandidata, odnosno u diplomatsko-konzularnom predstavništvu Republike nadležnom za zemlju u kojoj strani državljanin ima prebivalište, uz saglasnost ministarstva nadležnog za spoljne poslove.”.

Dosadašnji st. 5–11. postaju st. 8–14.

U dosadašnjem stavu 9. koji postaje stav 12. broj: „8” zamenjuje se brojem: „11”.

Posle stava 11. koji postaje stav 14. dodaju se st. 15. i 16. koji glase:

„Prilikom sačinjavanja rang liste prijavljenih kandidata za upis na studije visokoškolska ustanova prvo vrši rangiranje kandidata koji prvi put upisuju studije na tom stepenu studija i toj visokoškolskoj ustanovi, a zatim se vrši rangiranje ostalih kandidata.

Bliži uslovi, rokovi i način polaganja testa sklonosti, odnosno ispita za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti iz stava 7. ovog člana uređuju se standardima za akreditaciju studijskih programa.”.

Član 38.

U članu 105. stav 1. menja se i glasi:

„Ispit se polaže usmeno, pismeno, odnosno praktično.”.

U stavu 5. reč: „neposredno” briše se.

Član 39.

Posle člana 111. dodaju se naziv člana i član 111a, koji glasi:

„Mikrokredencijali

Član 111a

Radi stručnog osposobljavanja lica sa stečenim srednjim ili visokim obrazovanjem, u skladu sa potrebama tržišta rada, visokoškolska ustanova može realizovati program obrazovanja tokom čitavog života iz člana 111. ovog zakona kao mikrokredencijal – mali program studija koji ima jasno definisanu strukturu, svrhu i ishode učenja i za koji se izdaje sertifikat o završenom mikrokredencijalu i stečenim kompetencijama.

Mikrokredencijal može se izvoditi u obimu od 1 do 15 ESPB bodova.

Verifikaciju mikrokredencijala vrši Nacionalno akreditaciono telo.”

Član 40.

U članu 113. stav 2. posle reči: „kratkim programu studija” dodaju se zapeta i reči: „odnosno mikrokredencijalu”.

U stavu 3. posle reči: „u štampanoj formi” briše se zapeta, a reči: „a može se voditi i” zamenjuju se rečju „ili”.

Član 41.

U članu 118. stav 2. posle reči: „popunjava u papirnoj” dodaju se reči: „ili elektronskoj”.

U stavu 7. posle reči: „kratkim programima studija” dodaju se zapeta i reči: „odnosno mikrokredencijalima”.

Član 42.

U članu 125. stav 5. posle reči: „kratkog programa studija” dodaju se zapeta i reči: „odnosno mikrokredencijala”.

Član 43.

U članu 136. stav 1. tačka 2) posle reči: „u dozvoli za rad” dodaju se zapeta i reči: „osim u slučaju iz člana 42. stav 3. ovog zakona, odnosno raspisuje konkurs i upisuje studente na studijski program koji nije naveden u dozvoli za rad”.

Član 44.

Nacionalni savet će u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona doneti podzakonske akte u skladu sa ovim zakonom.

Član 45.

Visokoškolske ustanove usaglasice svoje opšte akte u skladu sa ovim zakonom u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 46.

Konstituisanje organa upravljanja visokoškolske ustanove u skladu sa ovim zakonom, izvršice se po isteku mandata tih organa konstituisanih po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47.

Obračun sredstava za obavljanje delatnosti visokoškolske ustanove čiji je osnivač Republika vršice se na osnovu podataka iz JISP-a od dana stupanja na snagu akta kojim se utvrđuju normativi i standardi rada visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika i materijalna sredstva za njihovo ostvarivanje.

Član 48.

Do uključivanja ustanova visokog obrazovanja u sistem izvršenja budžeta Republike u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu, isplata sredstava visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika po osnovu pokriva stalnih troškova i troškova materijala vršice se kvartalno, u prvom mesecu kalendarskog kvartala, dok će se sredstva za pokriće troškova plata i drugih primanja zaposlenih u skladu sa zakonom i posebnim kolektivnim ugovorom isplaćivati u celokupnom godišnjem iznosu u januaru tekuće godine.

Izuzetno od stava 1. ovog člana, isplata sredstava za stalne troškove i troškove materijala, kao i drugih primanja zaposlenih u skladu sa zakonom i posebnim kolektivnim ugovorom, visokoškolskim ustanovama u 2025. godini izvršice se do 30. aprila 2025. godine za prvu polovinu godine, odnosno do 31. jula 2025. godine za drugu polovinu godine, a isplata sredstva za plate zaposlenih u 2025. godini vršice se na mesečnom nivou.

Član 49.

Isplata sredstava studentima visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika za pokriće 50% plaćene školarine u školskoj 2024/2025. godini izvršice se najkasnije do 30. aprila 2025. godine za deo školarine plaćen do 28. februara 2025. godine, odnosno do 30. septembra 2025. godine za preostali iznos plaćene školarine.

Član 50.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, izuzev odredaba člana 23. ovog zakona koje se primenjuju od 1. januara 2026. godine.

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju je u odredbi člana 97. tačka 10. Ustava Republike Srbije, prema kome Republika Srbija uređuje i obezbeđuje, između ostalog, sistem u oblasti obrazovanja.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

U cilju preciziranja i usklađivanja pojedinih odredaba Zakona o visokom obrazovanju („Službeni glasnik RS”, br. 88/17, 73/18, 27/18 - dr. zakon, 67/19, 6/20 - dr. zakoni, 11/21 - autentično tumačenje, 67/21 - dr. zakon, 67/21 i 76/23), u daljem tekstu: Zakon, potrebno je izvršiti izmene i dopune ovog zakona.

Predložene izmene i dopune Zakona, najpre će doprineti unapređivanju dostupnosti visokog obrazovanja, time što će se trošak školarine koju plaćaju samofinansirajući studenti na visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija umanjuje za 50%, direktnim refundiranjem studentu iz budžeta Republike Srbije polovine iznosa školarine koju je student platio visokoškolskoj ustanovi.

Takođe, predloženim izmenama i dopunama Zakona, unaprediće se kvalitet visokog obrazovanja kroz veće izdvajanje iz budžeta za rashode za zaposlene i materijalne troškove visokoškolskih ustanova. Naime, izmenama se precizira da osnivač obezbeđuje sredstva visokoškolskoj ustanovi za stalne troškove i druga primanja zaposlenih u skladu sa kolektivnim ugovorom u celosti, dok se dopunama utvrđuje da osnivač za pokriće troškova materijala obezbeđuje sredstva visokoškolskim ustanovama u iznosu koji ne sme biti manji od udela budžetskih prihoda koje visokoškolska ustanova ostvaruje od Ministarstva, u zbirnom iznosu prihoda koje visokoškolska ustanova ostvaruje po osnovu budžetskih prihoda od Ministarstva i sopstvenih prihoda ustanove po osnovu školarina, a prvi put se uvodi obaveza osnivača da obezbedi sredstva i za troškove akreditacije studijskih programa i ustanova u Republici Srbiji, kao i troškove relevantnih međunarodnih akademskih akreditacija. Dopunama Zakona doći će i do usklađivanja osnovice za obračun i isplatu plata u visokom obrazovanju sa osnovicama za obračun i isplatu plata u preduniverzitetskom obrazovanju.

Predloženim dopunama Zakona unapređuje se relevantnost visokog obrazovanja kroz uvođenje programa podstdokorskog usavršavanja koje mogu da organizuju univerziteti, odnosno naučnoistraživačke organizacije u sastavu univerziteta za doktore nauka sa drugih univerziteta. Takođe, dopunama Zakona uvode se mikrokredencijali, radi stručnog osposobljavanja lica sa stečenim srednjim ili visokim obrazovanjem, u skladu sa potrebama tržišta rada, kao programi obrazovanja tokom čitavog života. Mikrokredencijal – mali program studija koji ima jasno definisanu strukturu, svrhu i ishode učenja i za koji se izdaje sertifikat o završenom mikrokredencijalu i stečenim kompetencijama, a mogu se izvoditi u obimu do 15 ESPB bodova.

Takođe, predloženim izmenama i dopunama Zakona regulišu se dodatna prava nastavnika i saradnika u pogledu plaćenog odsustva, kao i u pogledu

mirovanja prava i obaveza iz radnog odnosa i izbornog perioda, ali se i obezbeđuje da nastavnici ne ostanu bez nastavnog zvanja i ugovora o radu u slučaju da se blagovremeno raspisan konkurs za izbor u zvanje i zasnivanje radnog odnosa ne okonča u rokovima propisanim Zakonom.

Predložene dopune Zakona imaju za cilj dalju internalizaciju visokog obrazovanja tako što se preciziraju uslovi i načini za upis stranih studenata na studijske programe u Republici Srbiji.

Takođe, predloženim izmenama Zakona doprinosi se većoj autonomiji visokoškolskih ustanova kroz promenu sastava organa upravljanja univerziteta, fakulteta i akademija strukovnih studija, tako što se učešće predstavnika osnivača u organima upravljanja smanjuje sa 30% na 25% u korist predstavnika zaposlenih na visokoškolskim ustanovama, pa je zastupljenost zaposlenih sada 60% umesto dosadašnjih 55%, dok procenat učešće predstavnika studenata u savetu nije menjan, odnosno ostao je 15%, ali se izmenama i skraćuje mandat organa upravljanja sa četiri na tri godine.

Predloženim izmenama Zakona jasnije se definiše trajanje master akademskih studija u odnosu na prethodno završene studije odgovarajućeg obima.

Ostalim predloženim izmenama i dopunama Zakona dodatno se unapređuje tekst Zakona i preciziraju i usklađuju pojedine odredbe.

III. OBJAŠNJENJE OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA I POJEDINAČNIH REŠENJA

Članom 1. i 2. Predloga zakona vrše se izmene u članu 4. stav 1. i članu 5. Zakona, tako što se reči: „umetnički”, zamenjuje rečju: „umetničkoistraživački” u odgovarajućem padežu, čime se uvažava istraživačka komponenta u radu umetničkih fakulteta i akademija.

Članom 3. Predloga zakona vrši se dopuna člana 11. stav 10. Zakona tako da se precizira da član Nacionalnog saveta za visoko obrazovanje ne može da bude lice koje je član organa (Komisija za akreditaciju, Komisija za žalbe i Upravni odbor) Nacionalnog akreditacionog tela, odnosno lice zaposleno u ovom telu.

Članom 4. Predloga zakona vrši se dopuna člana 12. Zakona, čime se Nacionalnom savetu za visoko obrazovanje daje nadležnost da utvrđuje smernice u vezi sa organizacijom, sprovođenjem mikrokredencijala i izdavanjem odgovarajućeg sertifikata.

Članom 5. Predloga zakona vrši se izmena u članu 27. stav 1. tačka 3) Zakona kojom se dalje usklađuje tekst Zakona upotrebom termina umetničkoistraživački umesto termina umetnički.

Članom 6. Predloga zakona dopunjuje se član 34. Zakona tako što se verifikacija kratkih programa stavlja se u nadležnost Nacionalnog akreditacionog tela.

Članom 7. Predloga zakona vrši se dopuna člana 36. stav 1. Zakona, kojom se precizira da zajednički studijski program mora biti akreditovan.

Članom 8. Predloga zakona vrši se izmena čl. 39, 113, 118. i 125. Zakona, tako što se uvodi pojam mikrokredencijala.

Članom 9. Predloga zakona menja se član 42. stav 3. Zakona, imajući u vidu da je prethodna odredba ovog stava bila vremenski neprecizna, precizira se

vremenski rok u kome je visokoškolska ustanova u obavezi da izvodi studijski programa koji je ukinut odlukom odgovarajućeg organa samostalne visokoškolske ustanove, kako bi obezbedila studentima upisanim na studijski program pre ukidanja studijskog programa.

Čl. 10, 11. i 12. Predloga zakona vrše se izmene u čl. 43, 44, 45. i 67. Zakona kojima se dalje usklađuje tekst Zakona upotrebom termina umetničkoistraživački umesto termina umetnički u odgovarajućem padežu i rodu.

Članom 13. Predloga zakona dopunjuje se Zakon novim članom 49a kojim se, u cilju povećavanja relevantnosti visokog obrazovanja, u Zakon uvode programi postdoktorskog usavršavanja.

Članom 14. Predloga zakona vrši se izmena člana 57. stav 5. Zakona na način da se reči: „umetničkog” zamenjuje rečju: „umetničkoistraživačkog”.

Članom 15. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 59. Zakona, u skladu sa dvojakim radom na umetnički fakultetima i akademijama koji obuhvata umetnički i istraživački rad, Zakonom se precizira da se umetničkoistraživački rad odvija kroz umetničke projekte i umetnički rad, ali se i definišu umetničko istraživanje i umetničko-istraživački projekat.

Članom 16. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 61. Zakona, kojima se mandat članova organa upravljanja skraćuje sa četiri na tri godine.

Članom 17. Predloga zakona obezbeđuje da sastav saveta uvek bude neparan broj ne manji od 17, a učešće predstavnika osnivača u organima upravljanja univerziteta, fakulteta i akademija strukovnih studija smanjuje sa 30% na 25% u korist predstavnika zaposlenih na visokoškolskim ustanovama, pa je zastupljenost zaposlenih sada 60% umesto dosadašnjih 55%, dok procenat učešće predstavnika studenata u savetu nije menjan, odnosno ostao je 15%.

Članom 18. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 63. Zakona, kojima se vrši terminološko usklađivanje sa ostalim propisima i kao nadležnost organa upravljanja dodaje usvajanje plan javnih nabavki na predlog organa poslovođenja.

Članom 19. Predloga zakona dopunom člana 64. stav 1. Zakona precizira se način na koji odgovarajući stručni organ utvrđuje predlog kandidata za organ poslovođenja, dok se izmenom u st. 6. i 7. vrši terminološko usklađivanje sa ostalim propisima.

Članom 20. Predloga zakona vrši se izmena člana 67. stav 1. Zakona.

Članom 21. Predloga zakona vrše se dopuna člana 68. stav 2. Zakona, kojim se precizira da se podaci potrebni za obračun potrebnih sredstava za rad visokoškolskih ustanovama moraju prikupljati kroz uspostavljeni Jedinostveni obrazovni sistem prosvete (u daljem tekstu: JISP).

Članom 22. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 69. Zakona, kojim se stvaraju uslovi za bolji kvalitet rada visokoškolskih ustanova kroz veće izdvajanje iz budžeta za rashode za zaposlene i materijalne troškove visokoškolskih ustanova. Izmenama se precizira da osnivač obezbeđuje sredstva visokoškolskoj ustanovi za stalne troškove i druga primanja zaposlenih u skladu sa kolektivnim ugovorom u celosti, dok se dopunama utvrđuje da osnivač za pokriće troškova materijala obezbeđuje sredstva visokoškolskim ustanovama u iznosu koji ne sme biti manji od udela budžetskih prihoda koje visokoškolska ustanova ostvaruje od Ministarstva, u zbirnom iznosu prihoda koje visokoškolska ustanova ostvaruje po osnovu budžetskih prihoda od Ministarstva i sopstvenih prihoda

ustanove po osnovu školarina, a prvi put se uvodi obaveza osnivača da obezbedi sredstva i za troškove akreditacije studijskih programa i ustanova u Republici Srbiji, kao i troškove relevantnih međunarodnih akademskih akreditacija. Dopunama se i precizira dinamika dostavljanja podataka Ministarstvu od strane visokoškolskih ustanova.

Članom 23. Predloga zakona dopunjuje se Zakon novim članom 69a, kojim se obezbeđuje da osnovica za obračun i isplatu plata u visokom obrazovanju ne može biti niža od osnovice za obračun i isplatu u osnovnom i srednjem obrazovanju i vaspitanju.

Članom 24. Predloga zakona vrše se dopuna člana 70. stav 2. Zakona, kojim se precizira da se sopstvena sredstva visokoškolskih ustanova mogu koristiti i za uvećanje plate zaposlenih po osnovu ostvarenih rezultata rada propisanih opštim aktom visokoškolske ustanove, a u skladu sa zakonom kojim se regulišu plate zaposlenih u javnim službama.

Članom 25. Predloga zakona vrše se dopuna člana 71. Zakona novim stavovima, kojima se, u cilju unapređivanja dostupnosti visokog obrazovanja, trošak školarine koju plaćaju samofinansirajući studenti na visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija umanjuje za 50%, direktnim refundiranjem studentu iz budžeta Republike Srbije polovine iznosa školarine koju je student platio visokoškolskoj ustanovi, preciziraju se rokovi za refundaciju sredstava studentima, definiše referentni iznos školarine i utvrđuje da pravo na pokriće troškova školarine student ostvaruje po osnovu ukupnog iznosa plaćene školarine, za svaku godinu studija koju je student prvi put upisao, odnosno za sve predmete koje je student prvi put upisao, kao i da student može ostvariti ovo pravo samo za jedan studijski program na istom stepenu studija.

Članom 26. Predloga zakona vrše se dopuna člana 75. Zakona, kojim se obezbeđuje da nastavnici ne ostanu bez nastavničkog zvanja i ugovora o radu u slučaju da visokoškolska ustanova blagovremeno raspisan konkurs za izbor u zvanje i zasnivanje radnog odnosa ne okonča u rokovima propisanim Zakonom.

Članom 27. Predloga zakona vrše se izmena člana 78. Zakona, kojom se broj potrebnih referenci za dodelu zvanja profesor emeritus u polju umetnosti povećava sa 12 na 20 reprezentativnih referenci u polju umetnosti.

Članom 28. Predloga zakona vrše se izmena člana 79. Zakona, kojom se propisuje da nastavu stranih jezika, odnosno veština može, osim lica koje ima zvanje iz člana 73. stav 1. Zakona, može izvoditi i nastavnik stranog jezika, odnosno veština koji ima stečeno visoko obrazovanje drugog stepena.

Članom 29. Predloga zakona vrši se dopuna člana 83. stav 5. Zakona, kojima se omogućava da se ugovor o radu sa saradnikom u nastavi, odnosno saradnikom van radnog odnosa, može produžiti bez ponovnog raspisivanja konkursa.

Članom 30. Predloga zakona vrši se dopuna člana 85. Zakona, kojom se broj produženja ugovora o radu sa asistentom sa doktorom povećava sa jednog produženja na dva produženja.

Članom 31. Predloga zakona vrši se izmena člana 86. stav 3. Zakona.

Članom 32. Predloga zakona menja se član 91. Zakona, kojom se, u cilju obezbeđivanja mogućnosti da na stručno, naučno i umetničko usavršavanje budu upućeni i docenti, predavači i saradnici, reč nastavnik menja rečju nastavno osoblje.

Članom 33. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 92. Zakona, kojim se regulišu se dodatna prava nastavnika i saradnika u pogledu mirovanja prava i obaveza iz radnog odnosa i izbornog perioda, ali i reguliše način ostvarivanja tog prava.

Članom 34. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 93. Zakona, kojim se reguliše način produženja ugovorao radu nastavniku koji je navršio 65 godina života u zvanju redovnog profesora, ukoliko postoji potreba za nastavkom rada, a najduže do kraja školske godine u kojoj navršava 70 godina života, kako bi se izbegle dosadašnje neujednačenosti u primeni odredbi ovog člana u pogledu radno-pravnog statusa redovnih profesora kojima je produžen radni odnos. Takođe, samostalnim visokoškolskim ustanovama, ostavlja se mogućnost da, pored kriterijuma iz ovog člana, opštim aktom mogu da propišu i dodatne kriterijume. Imajući u vidu da se novom formulacijom odredbi člana 93. precizira da se ugovor o radu na neodređeno vreme redovnog profesora koji ispunjava uslove i kriterijume produžava predloženim izmenama briše se dosadašnji stav 9. usled promenjenog načina produženja radnog odnosa.

Članom 35. Predloga zakona vrši se dopuna člana 96. Zakona, kojom se omogućava da se u okviru studijskog programa doktorskih akademskih studija predvidi učešće studenata doktorskih studija u nastavi i vežbama na prvom i drugom stepenu studija.

Članom 36. Predloga zakona vrši se izmena člana 98. Zakona, imajući u vidu da je Sporazum između Vlade Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske Unije Horizont 2020 – okvirnom programu za istraživanje i inovacije (2014–2020) prestao da važi, a da je na snagu stupio Sporazum između Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske unije Horizont Evropa – okvirnom programu za istraživanje i inovacije.

Članom 37. Predloga zakona vrše se izmene i dopune člana 100. Zakona, kojim se precizira mesto polaganja test sklonosti, odnosno ispit za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti prilikom upisa na studijske programe, kao i izuzeci u slučaju stranih studenata, a u skladu sa standardima za akreditaciju studijskih programa.

Članom 38. Predloga zakona vrši se izmena člana 105. Zakona, kojom se otklanja nejasnoća u vezi sa načinima i rokovima polaganja ispita.

Članom 39. Predloga zakona dopunjuje se Zakon novim članom 111a kojim se, u cilju povećavanja relevantnosti visokog obrazovanja, u Zakon uvode mikrokredencijali, radi stručnog osposobljavanja lica sa stečenim srednjim ili visokim obrazovanjem, u skladu sa potrebama tržišta rada, kao programi obrazovanja tokom čitavog života. Mikrokredencijal – mali program studija koji ima jasno definisanu strukturu, svrhu i ishode učenja i za koji se izdaje sertifikat o završenom mikrokredencijalu i stečenim kompetencijama, a mogu se izvoditi u obimu do 15 ESPB bodova.

Članom 40. Predloga zakona vrše se izmene člana 113. Zakona, kojima se omogućava da se, u skladu sa tehnološkim napretkom, evidencije i matične knjige vode elektronski.

Članom 41. Predloga zakona vrši se izmena člana 118. Zakona.

Članom 42. Predloga zakona vrši se izmena člana 125. Zakona.

Članom 43. Predloga zakona vrši se dopuna člana 136. Zakona, tako što

se kaznene odredbe proširuju i na raspisivanje konkursa i upis studenata na studijski program koji nije naveden u dozvoli za rad, a izuzima se ostvarivanje ukinutog studijskog programa u skladu sa članom 42. stav 3. Zakona.

Članom 44. Predloga zakona Nacionalni savet se obavezuje da u roku od tri meseca od dana stupanja na snagu ovog zakona donese podzakonske akte u skladu sa ovim zakonom.

Članom 45. Predloga zakona visokoškolske ustanove se obavezuju da usaglase svoje opšte akte u skladu sa ovim zakonom u roku od šest meseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Članom 46. Predloga zakona predviđa se da će se konstituisanje organa upravljanja visokoškolske ustanove u skladu sa ovim zakonom, izvršiti po isteku mandata tih organa konstituisanih po propisima koji su važili do stupanja na snagu ovog zakona.

Član 47. Predloga zakona predviđa da će se obračun sredstava iz člana 68. Zakona vršiti na osnovu podataka iz JISP-a od dana stupanja na snagu Normativa i standarda rada visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika Srbija i materijalna sredstva za njihovo ostvarivanje iz člana 68. stav 5. Zakona.

Članom 48. Predloga zakona predviđa se da će se, do uključivanja ustanova visokog obrazovanja u sistem izvršenja budžeta Republike Srbije u skladu sa Zakonom o budžetskom sistemu, isplata sredstava visokoškolskim ustanovama čiji je osnivač Republika Srbija po osnovu pokrića stalnih troškova i troškova materijala, vrši kvartalno, u prvom mesecu kalendarskog kvartala, dok se isplata sredstava za pokriće troškova plata i drugih primanja zaposlenih u skladu sa zakonom i posebnim kolektivnim ugovorom isplaćuje u celokupnom godišnjem iznosu u januaru tekuće godine, sa izuzetkom u 2025. godini, u kojoj će se isplata sredstava za stalne troškove i troškove materijala, kao i drugih primanja zaposlenih u skladu sa zakonom i posebnim kolektivnim ugovorom, visokoškolskim ustanovama izvršiti se do 30. aprila 2025. godine za prvu polovinu godine, odnosno do 31. jula 2025. godine za drugu polovinu godine, a isplata sredstva za plate zaposlenih vršiti na mesečnom nivou.

Članom 49. Predloga zakona predviđa da će se isplata sredstava studentima visokoškolskih ustanova čiji je osnivač Republika za pokriće 50% plaćene školarine u školskoj 2024/2025. godini izvršiti najkasnije do 30. aprila 2025. godine za deo školarine plaćen do 28. februara 2025. godine, odnosno do 30. septembra 2025. godine za preostali iznos plaćene školarine.

Članom 50. Predloga zakona predviđeno je da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”, izuzev odredaba člana 23. ovog zakona koje se primenjuju od 1. januara 2026. godine.

IV. PROCENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA POTREBNIH ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona u 2025. godini obezbeđena su u Zakonu o budžetu Republike Srbije za 2025. godinu („Službeni glasnik RS”, broj 138/22), u okviru Razdela 26 - Ministarstvo prosvete, Glava 26.4 - Više i univerzitetsko obrazovanje, Program 2005 - Visoko obrazovanje, funkcija 940 - Visoko obrazovanje, kroz bilansni prostor u iznosu od 10.900.000.000,00

dinara.

Sredstva potrebna za sprovođenje ovog zakona u narednim godinama obezbediće se u okviru utvrđenih limita na razdelu ministarstva nadležnog za visoko obrazovanje i u skladu sa bilansnim mogućnostima budžeta Republike Srbije, odnosno u okviru utvrđenog ukupnog nivoa rashoda i izdataka budžeta Republike Srbije za svaku godinu, pri čemu će za sprovođenje odredbe člana 20. Predloga zakona biti potrebno obezbediti najmanje 5.700.000.000,00 dinara.

V. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Predlaže se da se Zakon usvoji po hitnom postupku kako bi se sprečile štetne posledice koje mogu nastati ako se predložene izmene predviđene čl. 19. i 22. Predloga zakona ne usvoje u prvom kvartalu fiskalne 2025. godine, čime se obezbeđena sredstva iz budžeta ne bi mogla iskoristiti do kraja 2025. godine, a visokoškolske ustanove našle bi se u teškoj finansijskoj situaciji.

Donošenjem ovog zakona po hitnom postupku obezbeđuju se pravne pretpostavke i za blagovremenu primenu utvrđenih rešenja u vezi sa finansiranjem visokog obrazovanja.

PREGLED ODREDABA
ZAKONA O VISOKOM OBRAZOVANJU
KOJE SE MENJAJU ODNOSNO DOPUNJUJU

Principi visokog obrazovanja

Član 4.

Delatnost visokog obrazovanja zasniva se na sledećim principima:

- 1) akademske slobode;
- 2) autonomija;
- 3) akademski integritet;
- 4) jedinstvo nastave, naučnoistraživačkog, odnosno ~~umetničkog~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOG rada i inovativne delatnosti, kao i stručnog rada;
- 5) otvorenost prema javnosti i građanima;
- 6) uvažavanje humanističkih i demokratskih vrednosti nacionalne i evropske tradicije i vrednosti kulturnog nasleđa;
- 7) poštovanje ljudskih prava i građanskih sloboda, uključujući zabranu svih vidova diskriminacije;
- 8) usklađivanje sa evropskim sistemom visokog obrazovanja i unapređivanje akademske mobilnosti nastavnog i nenastavnog osoblja i studenata;
- 9) učešće studenata u upravljanju i odlučivanju, posebno u vezi sa pitanjima koja su od značaja za kvalitet nastave;
- 10) ravnopravnost visokoobrazovnih ustanova bez obzira na oblik svojine, odnosno na to ko je osnivač;
- 11) afirmacija konkurencije obrazovnih i istraživačkih usluga radi povećanja kvaliteta i efikasnosti visokoškolskog sistema;
- 12) obezbeđivanje kvaliteta i efikasnosti studiranja;
- 13) povezanost sa preduniverzitetskim obrazovanjem;
- 14) zaštita intelektualne svojine u procesima transfera znanja.

Akademske slobode

Član 5.

Akademske slobode jesu:

- 1) sloboda naučnoistraživačkog i ~~umetničkog~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOG rada, uključujući slobodu objavljivanja i javnog predstavljanja naučnih rezultata i umetničkih dostignuća, uz poštovanje prava intelektualne svojine;
- 2) sloboda izbora metoda interpretacije nastavnih sadržaja.

Sastav Nacionalnog saveta

Član 11.

Nacionalni savet ima 17 članova, koje bira Narodna skupština, vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola, i to:

1) šest članova iz reda istaknutih redovnih profesora, vrhunskih stručnjaka u zvanju naučnog savetnika, odnosno umetnika sa međunarodno priznatim radovima ili osvedočenim doprinosom nacionalnoj kulturi, vodeći računa o zastupljenosti obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja, kao i zastupljenosti univerziteta, na predlog Konferencije univerziteta;

2) dva člana iz reda profesora strukovnih studija, na predlog Konferencije akademija strukovnih studija i visokih škola (u daljem tekstu: Konferencija akademija i visokih škola);

3) sedam članova iz reda vrhunskih stručnjaka, odnosno umetnika sa međunarodno priznatim radovima ili osvedočenim doprinosom nacionalnoj kulturi, vodeći računa o zastupljenosti obrazovno-naučnih, odnosno obrazovno-umetničkih polja, na predlog ministarstva nadležnog za poslove visokog obrazovanja;

4) dva člana na predlog Privredne komore Srbije.

U pitanjima koja su od značaja za studente, na poziv Nacionalnog saveta, u radu Nacionalnog saveta, sa pravom učestvovanja u odlučivanju, učestvuju dva predstavnika studenata koje određuju studentske konferencije iz redova studenata koji imaju prosečnu ocenu studija najmanje osam.

Kada se na jeziku nacionalne manjine u celini ili delimično izvodi nastava u okviru visokog obrazovanja, u pitanjima od značaja za izvođenje nastave na jeziku nacionalne manjine, u radu Nacionalnog saveta, sa pravom učestvovanja u odlučivanju, učestvuje predstavnik nacionalnog saveta te nacionalne manjine.

Konferencija univerziteta, Konferencija akademija i visokih škola, ministarstvo nadležno za poslove visokog obrazovanja, odnosno Privredna komora Srbije, objavljuje javni poziv za prijavljivanje kandidata za članove Nacionalnog saveta najkasnije u roku od šest meseci pre isteka mandata članova Nacionalnog saveta.

Rok za prijavljivanje kandidata za članove Nacionalnog saveta jeste 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Lista prijavljenih kandidata stavlja se na uvid javnosti u roku od 10 dana od isteka roka za prijavljivanje kandidata.

Primedbe i predlozi u vezi sa prijavljenim kandidatima mogu se dostaviti u roku od 15 dana od dana stavljanja liste prijavljenih kandidata na uvid javnosti.

Konferencija univerziteta, odnosno Konferencija akademija i visokih škola upućuje predlog Vladi, od najviše 18, odnosno tri kandidata, u roku od 30 dana od isteka roka za dostavljanje primedbi i predloga iz stava 7. ovog člana, vodeći računa o broju studenata i o broju nastavnika i saradnika, shodno članu 26. stav 5. ovog zakona. Ministarstvo nadležno za poslove visokog obrazovanja, odnosno Privredna komora Srbije upućuje predlog Vladi, od najviše osam, odnosno tri kandidata u roku od 30 dana od dana isteka roka za dostavljanje primedbi i predloga iz stava 7. ovog člana.

Vlada objedinjuje predlog iz stava 8. ovog člana i upućuje ga Narodnoj skupštini, u roku od 90 dana od dana objavljivanja javnih poziva iz stava 4. ovog člana.

Član Nacionalnog saveta ne može biti lice izabrano, postavljeno ili imenovano na funkciju u državnom organu, organu autonomne pokrajine ili lokalne samouprave, u organu političke stranke ili na dužnost organa poslovođenja visokoškolske ustanove, kao ni lice koje je član Komisije za akreditaciju i proveru kvaliteta (u daljem tekstu: Komisija za akreditaciju), KOMISIJE ZA ODLUČIVANJE PO ŽALBAMA, UPRAVNOG ODBORA i lice koje je zaposleno u Nacionalnom telu za akreditaciju i obezbeđenje kvaliteta u visokom obrazovanju (u daljem tekstu: Nacionalno akreditaciono telo).

Mandat članova Nacionalnog saveta traje četiri godine sa mogućnošću još jednog izbora.

Narodna skupština razrešava člana Nacionalnog saveta pre isteka mandata, i to:

- 1) na lični zahtev;
- 2) ako ne ispunjava dužnosti člana Nacionalnog saveta ili svojim postupcima povredi ugled te dužnosti, a na predlog Konferencije univerziteta, Konferencije akademija i visokih škola, ministarstva nadležnog za poslove visokog obrazovanja, odnosno Privredne komore Srbije;
- 3) ukoliko se ispuni uslov iz stava 10. ovog člana.

Nacionalni savet bira predsednika iz reda svojih članova.

Članovi Nacionalnog saveta imaju pravo na naknadu za rad u visini koju utvrdi Vlada.

Nadležnost Nacionalnog saveta

Član 12.

Nacionalni savet:

- 1) prati razvoj visokog obrazovanja i njegovu usklađenost sa evropskim i međunarodnim standardima;
- 2) predlaže ministarstvu nadležnom za poslove visokog obrazovanja (u daljem tekstu: Ministarstvo) mere za unapređivanje sistema visokog obrazovanja;
- 3) daje mišljenje o politici upisa na visokoškolske ustanove;
- 4) daje mišljenje u postupku donošenja propisa kojima se uređuju pitanja od značaja za delatnost visokog obrazovanja;
- 5) predlaže Vladi normative i standarde rada visokoškolskih ustanova, kao i materijalna sredstva za njihovo ostvarivanje, po pribavljenom mišljenju Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola;
- 5a) UTVRĐUJE SMERNICE U VEZI SA ORGANIZACIJOM, SPROVOĐENJEM MIKROKREDENCIJALA I IZDAVANJEM ODGOVARAJUĆEG CERTIFIKATA;
- 7) utvrđuje smernice u vezi sa organizacijom, sprovođenjem kratkog programa studija i izdavanjem odgovarajućeg sertifikata;
- 8) utvrđuje naučne, umetničke, odnosno stručne oblasti u okviru polja iz člana 37. ovog zakona, na predlog Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola;
- 9) utvrđuje listu stručnih, akademskih, naučnih, odnosno umetničkih naziva sa naznakom zvanja odgovarajućeg stepena studija iz odgovarajućih oblasti i skraćenice stručnih, akademskih, naučnih, odnosno umetničkih naziva dvojezično, na srpskom i engleskom jeziku;
- 10) utvrđuje standarde i postupak za samovrednovanje i ocenjivanje kvaliteta visokoškolskih ustanova na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 11) utvrđuje standarde i postupak za spoljašnju proveru kvaliteta visokoškolskih ustanova na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 12) utvrđuje standarde i postupak za početnu akreditaciju na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;
- 13) utvrđuje standarde i postupak za akreditaciju visokoškolskih ustanova na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;

14) utvrđuje standarde i postupak za akreditaciju studijskih programa na predlog Nacionalnog akreditacionog tela;

15) utvrđuje minimalne uslove za izbor u zvanja nastavnika, na predlog Konferencije univerziteta, odnosno Konferencije akademija i visokih škola;

16) donosi Osnove za kodeks o akademskom integritetu i sukobu interesa prilikom izbora u zvanje nastavnika, odnosno saradnika i zasnivanja radnog odnosa na visokoškolskim ustanovama u Republici Srbiji;

18) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom.

Nacionalni savet najmanje dva puta godišnje održava sastanak sa Privrednom komorom Srbije, odnosno jedanput godišnje sa Nacionalnim prosvetnim savetom, Savetom za stručno obrazovanje i obrazovanje odraslih i drugim profesionalnim udruženjima za razmatranje pitanja iz svoje nadležnosti i utvrđivanja prioriteta u sprovođenju politike visokog obrazovanja.

Akti iz stava 1. tač. 7)–15) ovog člana objavljuju se u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Nadležnost Konferencije univerziteta

Član 27.

Konferencija univerziteta:

1) razmatra pitanja od zajedničkog interesa za unapređivanje nastavno-naučne, odnosno nastavno-umetničke delatnosti na univerzitetu;

2) usaglašava stavove i koordinira aktivnosti univerziteta, posebno u oblasti upisne politike;

3) daje mišljenje o standardima za ocenu kvaliteta obrazovnog, naučnoistraživačkog, ~~umetničkog~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOG i stručnog rada;

4) predlaže kandidate za članove Nacionalnog saveta i upravnog odbora Nacionalnog akreditacionog tela;

5) predlaže listu stručnih, akademskih, naučnih, odnosno umetničkih naziva iz odgovarajućih oblasti, skraćenica i opis kvalifikacije tih naziva;

6) predlaže mere radi unapređivanja materijalnog položaja univerziteta i standarda studenata;

7) razmatra i druga pitanja od zajedničkog interesa za univerzitete, u skladu sa ovim zakonom.

Vrste studija

Član 34.

Delatnost visokog obrazovanja ostvaruje se kroz akademske i strukovne studije na osnovu akreditovanih studijskih programa za sticanje visokog obrazovanja.

Na akademskim studijama izvodi se akademski studijski program, koji osposobljava studente za razvoj i primenu naučnih, umetničkih i stručnih dostignuća.

Na strukovnim studijama izvodi se strukovni studijski program, koji osposobljava studente za primenu i razvoj stručnih znanja i veština potrebnih za uključivanje u radni proces.

Radi stručnog osposobljavanja lica sa stečenim srednjim obrazovanjem za uključivanje u radni proces, izvodi se kratki program studija koji ima jasno definisanu strukturu, svrhu i ishode učenja i za koji se izdaje sertifikat o završenom kratkom programu studija i stečenim kompetencijama.

VERIFIKACIJU KRATKOG PROGRAMA STUDIJA VRŠI NACIONALNO AKREDITACIONO TELO.

Studijski program za sticanje zajedničke diplome

Član 36.

Studijski program za sticanje zajedničke diplome jeste AKREDITOVAN studijski program koji organizuju i izvode više visokoškolskih ustanova koje imaju dozvolu za rad za odgovarajući studijski program.

Studijski program iz stava 1. ovog člana može da se izvodi kada ga usvoje nadležni organi visokoškolskih ustanova koje ga organizuju.

Obim studija

Član 39.

Svaki predmet iz studijskog programa ili kratkog programa studija, ODNOSNO MIKROKREDENCIJALA iskazuje se brojem odgovarajućih ESPB bodova, a obim programa se izražava zbirom ESPB bodova.

Zbir od 60 ESPB bodova odgovara prosečnom ukupnom angažovanju studenta u obimu 40-časovne radne nedelje tokom jedne školske godine.

Ukupno angažovanje studenta sastoji se od aktivne nastave (predavanja, vežbe, praktikumi, seminari i dr.), samostalnog rada, kolokvijuma, ispita, izrade završnih radova, studentske prakse, dobrovoljnog rada u lokalnoj zajednici i drugih vidova angažovanja.

Dobrovoljni rad je rad studenta bez naknade, koji organizuje visokoškolska ustanova na projektima od značaja za lokalnu zajednicu koji se vrednuje u sistemu visokog obrazovanja.

Uslove, način organizovanja i vrednovanje dobrovoljnog rada uređuje visokoškolska ustanova svojim opštim aktom.

Ukupan broj časova aktivne nastave ne može biti manji od 600 časova u toku školske godine.

Osnovne akademske studije imaju od 180 do 240 ESPB bodova.

Osnovne strukovne studije imaju 180 ESPB bodova.

Specijalističke strukovne studije imaju najmanje 60 ESPB bodova.

Specijalističke akademske studije imaju najmanje 60 ESPB bodova kada su prethodno završene master akademske studije.

~~Master akademske studije imaju:~~

~~1) najmanje 60 ESPB bodova, kada je prethodno ostvaren obim osnovnih akademskih studija od 240 ESPB bodova;~~

~~2) najmanje 120 ESPB bodova kada je prethodno ostvaren obim osnovnih akademskih studija od 180 ESPB bodova.~~

MASTER AKADEMSKE STUDIJE IMAJU:

- 1) NAJMANJE 60 ESPB BODOVA, KADA SU PRETHODNO ZAVRŠENE OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE U OBIMU OD 240 ESPB BODOVA;
- 2) NAJMANJE 60 ESPB BODOVA, KADA SU PRETHODNO ZAVRŠENE OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE U OBIMU OD 180 ESPB BODOVA I ZAVRŠENE MASTER AKADEMSKE STUDIJE U OBIMU OD 120 ESPB BODOVA,
- 3) NAJMANJE 60 ESPB BODOVA, KADA SU PRETHODNO ZAVRŠENE OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE U OBIMU OD 180 ESPB BODOVA I ZAVRŠENE MASTER AKADEMSKE STUDIJE U INOSTRANSTVU U OBIMU OD 60 ESPB BODOVA.
- 4) NAJMANJE 90 ESPB BODOVA, KADA SU PRETHODNO ZAVRŠENE OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE U OBIMU OD NAJMANJE 210 ESPB BODOVA,
- 5) NAJMANJE 120 ESPB BODOVA KADA SU PRETHODNO ZAVRŠENE OSNOVNE AKADEMSKE STUDIJE U OBIMU OD NAJMANJE 180 ESPB BODOVA.

Master strukovne studije imaju najmanje 120 ESPB bodova kada je prethodno ostvaren obim prvog stepena akademskih ili strukovnih studija od najmanje 180 ESPB bodova.

Studijski programi akademskih studija mogu se organizovati integrisano u okviru osnovnih i master akademskih studija.

Doktorske studije imaju najmanje 180 ESPB bodova, uz prethodno ostvareni obim studija od najmanje 300 ESPB bodova na osnovnim akademskim i master akademskim studijama, odnosno integrisanim akademskim studijama.

Studijski programi akademskih studija iz medicinskih nauka mogu se organizovati integrisano u okviru osnovnih i master akademskih studija, sa ukupnim obimom od najviše 360 ESPB bodova.

Kratki program studija može se izvoditi u obimu od 30 do 60 ESPB bodova.

Ukidanje studijskog programa

Član 42.

Odluku o ukidanju studijskog programa donosi stručni organ samostalne visokoškolske ustanove u skladu sa opštim aktom.

U slučaju da visokoškolska ustanova ne podnese zahtev za redovnu akreditaciju studijskog programa u roku iz člana 23. stav 7. ovog zakona, dužna je da donese odluku o ukidanju tog studijskog programa, u roku od 30 dana od dana isteka akreditacije tog studijskog programa.

U slučaju ukidanja studijskog programa, visokoškolska ustanova je dužna da ~~zatečenim studentima omogućiti završetak studija po započetom studijskom programu i pravilima studija u skladu sa ovim zakonom~~ IZVODI STUDIJSKI PROGRAM DO ISTEKA REDOVNOG TRAJANJA STUDIJSKOG PROGRAMA ZA STUDENTE UPISANE NA STUDIJSKI PROGRAM U POSLEDNJOJ ŠKOLSKOJ GODINI U KOJOJ JE VAŽILA AKREDITACIJA.

Visokoškolska ustanova može utvrditi uslove za prelazak studenata iz stava 3. ovog člana na drugi studijski program.

Visokoškolska ustanova Ministarstvu dostavlja odluku o ukidanju studijskog programa, radi unošenja promena u registar akreditovanih visokoškolskih ustanova i u registar akreditovanih studijskih programa, u roku od 30 dana od dana donošenja odluke.

Ministarstvo donosi rešenje o izmeni dozvole za rad u roku od 30 dana od dostavljanja odluke iz stava 5. ovog člana.

Visokoškolske ustanove

Član 43.

Delatnost visokog obrazovanja obavljaju sledeće visokoškolske ustanove:

- 1) univerzitet;
- 2) fakultet, odnosno umetnička akademija, u sastavu univerziteta;
- 3) akademija strukovnih studija;
- 4) visoka škola;
- 5) visoka škola strukovnih studija.

Univerzitet, akademija strukovnih studija, visoka škola i visoka škola strukovnih studija su samostalne visokoškolske ustanove.

Pod nazivima ustanova iz stava 1. ovog člana mogu istupati u pravnom prometu samo visokoškolske ustanove koje imaju dozvolu za rad, u skladu sa ovim zakonom.

Visokoškolska ustanova obavlja delatnost visokog obrazovanja u sedištu.

Visokoškolska ustanova može izvoditi studijski program na daljinu, u skladu sa dozvolom za rad.

U okviru delatnosti visokog obrazovanja visokoškolska ustanova obavlja naučnoistraživačku, ~~umetničku~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKU, ekspertsko-konsultantsku i izdavačku delatnost, a može obavljati i druge poslove kojima se komercijalizuju rezultati naučnog, umetničkog rada i istraživačkog rada, pod uslovom da se tim poslovima ne ugrožava kvalitet nastave i naučnog, umetničkog, odnosno stručnog rada.

U cilju komercijalizacije naučnih rezultata, umetničkog stvaralaštva i pronalazaka, visokoškolska ustanova može biti osnivač privrednog društva, pri čemu ostvarenu dobit koja joj pripada visokoškolska ustanova može koristiti isključivo za unapređenje delatnosti visokoškolske ustanove.

Samostalna visokoškolska ustanova može da organizuje smeštaj i ishranu studenata u skladu sa zakonom kojim se uređuje kolektivni smeštaj i ishrana studenata.

Na osnivanje i rad visokoškolskih ustanova primenjuju se propisi o javnim službama, ukoliko ovim zakonom nije drugačije uređeno.

Na visokoškolskoj ustanovi nije dozvoljeno političko, stranačko ili versko organizovanje i delovanje.

Univerzitet

Član 44.

Univerzitet je samostalna visokoškolska ustanova koja u obavljanju svoje delatnosti objedinjuje obrazovnu, naučnoistraživačku, stručnu, ~~umetničku~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKU i inovacionu delatnost, kao komponente jedinstvenog procesa visokog obrazovanja.

Univerzitet može ostvarivati sve vrste i stepene studija.

Visokoškolska ustanova ima status univerziteta ako ostvaruje akademske studijske programe na svim stepenima studija, u okviru najmanje tri polja i tri oblasti iz člana 37. ovog zakona.

Izuzetno, univerzitet se može osnovati u polju umetnosti, ako ima sva tri stepena studija iz najmanje tri oblasti umetnosti i nauka o umetnosti.

Univerzitet u Beogradu je visokoškolska ustanova od nacionalnog značaja.

Fakultet i umetnička akademija

Član 45.

Fakultet, odnosno umetnička akademija, jeste visokoškolska ustanova, odnosno visokoškolska jedinica u sastavu univerziteta, koja ostvaruje akademske studijske programe i razvija naučnoistraživački, ~~umetnički~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKI, odnosno stručni rad u jednoj ili više oblasti.

Fakultet, odnosno umetnička akademija, može ostvarivati i strukovne studijske programe.

Fakultet, odnosno umetnička akademija, u pravnom prometu nastupa pod nazivom univerziteta u čijem je sastavu i pod svojim nazivom, u skladu sa statutom univerziteta.

POSTDOKTORSKE STUDIJE

ČLAN 49A

UNIVERZITET, ODNOSNO NAUČNOISTRAŽIVAČKA ORGANIZACIJA U NJEGOVOJ SASTAVU MOŽE IZVODITI PROGRAME POSTDOKTORSKOG USAVRŠAVANJA.

IZVOĐENJE PROGRAMA IZ STAVA 1 OVOG ČLANA UREĐUJE SE OPŠTIM AKTOM UNIVERZITETA, ODNOSNO NAUČNOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE U NJEGOVOJ SASTAVU.

STUDENT NE MOŽE POHAĐATI PROGRAM IZ STAVA 1. NA UNIVERZITETU NA KOME JE ZAVRŠIO DOKTORSKE STUDIJE.

Organizacija visokoškolske ustanove

Član 57.

Organizacija visokoškolske ustanove uređuje se statutom, u skladu sa aktom o osnivanju i ovim zakonom.

Samostalna visokoškolska ustanova osniva visokoškolske jedinice kao oblike unutrašnje organizacije, u skladu sa statutom.

Aktom o osnivanju visokoškolske jedinice određuje se status visokoškolske jedinice u pogledu prava istupanja u pravnom prometu i poslovanju, raspolaganja materijalnim resursima, upravljanja, odlučivanja i uređuju se druga pitanja od značaja za rad visokoškolske jedinice.

Akademija strukovnih studija ima u svom sastavu odseke radi ostvarivanja studijskih programa iz srodnih disciplina, istraživanja i umetničkog rada, kao i efikasnijeg korišćenja resursa.

Univerzitet ima u svom sastavu fakultete, umetničke akademije ili druge visokoškolske jedinice, institute, naučno-istraživačke centre, inovacione centre, centre za transfer tehnologija, centre za karijerno vođenje, savetovanje i podršku

studentima, centre izuzetnih vrednosti i druge organizacione jedinice, radi ostvarivanja studijskih programa iz srodnih disciplina, naučnih istraživanja, ~~umetničkog~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOG rada, razvoja inovacija i transfera znanja, kao i efikasnijeg korišćenja resursa.

Univerzitet može imati u svom sastavu fakultete, umetničke akademije i druge visokoškolske jedinice sa svojstvom pravnog lica.

Fakultet, odnosno umetnička akademija, ima svojstvo pravnog lica ako ostvaruje najmanje tri akreditovana studijska programa.

Odluku o osnivanju visokoškolske jedinice sa svojstvom pravnog lica u sastavu univerziteta čiji je osnivač Republika, donosi Vlada, po pribavljenom mišljenju organa upravljanja univerziteta i Nacionalnog saveta.

Odluku o statusnoj promeni, promeni naziva i sedišta visokoškolske jedinice u sastavu univerziteta sa svojstvom pravnog lica donosi organ upravljanja univerziteta dvotrećinskom većinom.

Odluku o statusnoj promeni, promeni naziva i sedišta visokoškolske jedinice sa svojstvom pravnog lica u sastavu univerziteta čiji je osnivač Republika donosi Vlada, po pribavljenom mišljenju organa upravljanja univerziteta i Nacionalnog saveta.

Visokoškolska ustanova može osnovati visokoškolsku jedinicu izvan svog sedišta, bez svojstva pravnog lica, pod uslovima i po postupku iz člana 23. ovog zakona.

Fakultet, odnosno umetnička akademija, kao i druge visokoškolske jedinice sa svojstvom pravnog lica uređuju unutrašnju organizaciju i upravljanje svojim statutom, u skladu sa statutom univerziteta.

Univerzitet daje saglasnost na statut visokoškolske jedinice u svom sastavu.

V. NAUČNOISTRAŽIVAČKI I UMETNIČKI RAD

Član 59.

Univerzitet obavlja naučnoistraživački i ~~umetnički~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKI rad u cilju razvoja nauke i stvaralaštva, unapređivanja delatnosti visokog obrazovanja, odnosno unapređivanja kvaliteta nastave, usavršavanja naučnog i umetničkog podmlatka, uvođenja studenata u naučnoistraživački odnosno umetnički rad, kao i stvaranja materijalnih uslova za rad i razvoj univerziteta.

Naučni rad na univerzitetu ostvaruje se kroz osnovna, primenjena i razvojna istraživanja, a ~~umetnički~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKI rad kroz umetničke projekte I UMETNIČKI RAD.

UMETNIČKO ISTRAŽIVANJE JE SISTEMATIČNO IZVEDEN I METODOLOŠKI ZASNOVAN POSTUPAK KOJI SE IZVODI UZ PRIMENU ZNANJA, VEŠTINA I OPERACIJA IZ UMETNIČKE PRAKSE, SA CILJEM IZNALAŽENJA NOVIH UMETNIČKIH PRISTUPA I PRODUKCIJE ZNANJA I VEŠTINA.

UMETNIČKOISTRAŽIVAČKI PROJEKAT JE SKUP UMETNIČKIH ISTRAŽIVANJA SA ZAJEDNIČKIM PREDMETOM ISTRAŽIVANJA I KOMPLEMENTARNIM CILJEM, KOJI SE, KAO DELATNOST OD OPŠTEG INTERESA, REALIZUJE U OKVIRU UMETNIČKOISTRAŽIVAČKE ORGANIZACIJE.

~~Umetnički rad na univerzitetu podrazumeva stvaralaštvo, interpretaciju i umetničko istraživanje, a ostvaruje se kroz umetničke projekte.~~

UMETNIČKOISTRAŽIVAČKI RAD NA UNIVERZITETU PODRAZUMEVA ISTRAŽIVANJA, STVARALAŠTVO I INTERPRETACIJU.

Naučnoistraživački, odnosno ~~umetnički~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKI rad obavlja se i organizuje u skladu sa zakonom i opštim aktom ustanove.

U cilju komercijalizacije rezultata naučnoistraživačkog ili ~~umetničkog~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOG rada univerzitet, odnosno druga visokoškolska ustanova može biti osnivač naučnih instituta, inovacionih centara, centara izuzetnih vrednosti, centra za transfer tehnologija, REGIONALNIH TRENING CENTARA, poslovno-tehnološkog inkubatora, naučno-tehnološkog parka i drugih organizacija za obavljanje inovacione delatnosti i pružanje infrastrukturne podrške za razvoj inovacija i komercijalizaciju rezultata istraživanja, u skladu sa zakonom.

Organ upravljanja

Član 61.

Organ upravljanja visokoškolske ustanove je savet.

Broj članova saveta je neparan. Broj članova, postupak predlaganja, izbora i razrešenja članova saveta, način rada saveta i odlučivanja uređuje se statutom ili osnivačkim aktom visokoškolske ustanove.

Izbor i razrešenje članova saveta vrši se tajnim glasanjem.

Mandat članova saveta traje ~~četiri~~ TRI godine.

Organ upravljanja instituta u sastavu univerziteta definisan je zakonom koji reguliše naučnoistraživačku delatnost.

Sastav saveta visokoškolske ustanove

Član 62.

Broj članova saveta visokoškolske ustanove čiji je osnivač Republika je ~~najmanje~~ NEPARAN BROJ NE MANJI OD 17, u skladu sa statutom te visokoškolske ustanove.

U savetu samostalne visokoškolske ustanove ravnomerno su zastupljeni predstavnici visokoškolskih ustanova u sastavu.

U visokoškolskoj ustanovi čiji je osnivač Republika, a na kojoj se nastava u celini ili delimično izvodi na jeziku nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje o kandidatima predloženim za savet visokoškolske ustanove.

Savet visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana čine predstavnici ustanove, studenata i osnivača.

Od ukupnog broja članova saveta univerziteta, fakulteta, odnosno umetničke akademije u sastavu univerziteta i akademije strukovnih studija, predstavnici visokoškolske ustanove čine ~~55%—60%~~, predstavnici osnivača ~~30%~~ 25% i predstavnici studenata 15%.

Od ukupnog broja članova saveta visoke škole i visoke škole strukovnih studija, predstavnici visokoškolske ustanove čine 45%, predstavnici osnivača 40% i predstavnici studenata 15%.

Kada je osnivač Republika predstavnike osnivača imenuje Vlada, iz reda istaknutih ličnosti iz oblasti nauke, kulture, prosvete, umetnosti i privrede, vodeći računa o zastupljenosti pripadnika oba pola.

Predsednik saveta se bira iz reda predstavnika visokoškolske ustanove.

Član saveta iz stava 7. ovog člana ne može biti lice zaposleno u toj visokoškolskoj ustanovi ili u organu uprave nadležnom za oblast obrazovanja, odnosno nauke.

Broj članova i sastav saveta visokoškolske ustanove čiji osnivač nije Republika, uređuje se osnivačkim aktom visokoškolske ustanove.

Nadležnost saveta

Član 63.

Savet:

- 1) donosi statut, na predlog stručnog organa;
- 2) bira i razrešava organ poslovođenja;
- 3) odlučuje po žalbi protiv prvostepenih odluka organa poslovođenja;
- 4) donosi finansijski plan, na predlog stručnog organa;
- 5) usvaja izveštaj o poslovanju i FINANSIJSKI IZVEŠTAJ ~~godišnji obračun~~, na predlog stručnog organa;
- 6) usvaja plan korišćenja sredstava za investicije, na predlog stručnog organa;
- 6a) USVAJA PLAN JAVNIH NABAVKI NA PREDLOG ORGANA POSLOVOĐENJA;
- 7) daje saglasnost na odluke o upravljanju imovinom visokoškolske ustanove;
- 8) daje saglasnost na raspodelu finansijskih sredstava;
- 9) donosi odluku o visini školarine, na predlog stručnog organa;
- 10) podnosi osnivaču izveštaj o poslovanju najmanje jedanput godišnje;
- 11) donosi opšti akt o disciplinskoj odgovornosti studenata;
- 12) vrši izbor eksternog revizora finansijskog poslovanja visokoškolske ustanove;
- 13) nadzire postupanje organa poslovođenja radi izvršenja akata prosvetnog inspektora iz člana 135. stav 3. tač. 5) i 6) ovog zakona;
- 14) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.

Savet visokoškolske ustanove razrešava organ poslovođenja te visokoškolske ustanove najkasnije u roku od 30 dana od dana saznanja za nepostupanje po pravosnažnom aktu inspektora iz člana 135. stava 3. tačka 6) ovog zakona.

O pitanjima iz st. 1. i 2. ovog člana savet odlučuje većinom glasova ukupnog broja članova saveta.

Organ poslovođenja

Član 64.

Organ poslovođenja univerziteta je rektor, fakulteta – dekan, akademije strukovnih studija – predsednik, visoke škole i visoke škole strukovnih studija – direktor. Organ poslovođenja se bira tajnim glasanjem NA PREDLOG ODGOVARAJUĆEG STRUČNOG ORGANA KOJI SE UTVRĐUJE TAJNIM GLASANJEM, iz reda nastavnika visokoškolske ustanove koji su u radnom odnosu sa punim radnim vremenom, a izabrani su na neodređeno vreme. Organ poslovođenja bira se na tri godine sa mogućnošću jednog uzastopnog izbora.

Rektor univerziteta koordinira rad dekana u cilju sprovođenja stavova, odluka i zaključaka organa i tela univerziteta, u vezi sa ostvarivanjem uloge, zadataka,

delatnosti i nadležnosti univerziteta koje su utvrđene ovim zakonom, statutom i drugim opštim aktima univerziteta.

Rektor je dužan da pisanim putem upozori dekana i savet fakulteta na postupanje i odluke suprotne ovom zakonu ili statutu univerziteta.

Bliži uslovi, kao i način i postupak izbora i razrešenja, nadležnost i odgovornost organa iz stava 1. ovog člana, uređuju se statutom visokoškolske ustanove.

Organ poslovođenja ne može biti lice koje je pravnosnažnom presudom osuđeno za krivično delo protiv polne slobode, falsifikovanja isprave koju izdaje visokoškolska ustanova ili primanja mita u obavljanju poslova u visokoškolskoj ustanovi, odnosno koje je pravnosnažnom presudom osuđeno na kaznu zatvora za drugo krivično delo, kao ni lice koje je teže prekršilo kodeks profesionalne etike odnosno lice koje je razrešeno dužnosti organa poslovođenja u skladu sa ovim zakonom, kao i lice za koje je Agencija za borbu protiv korupcije dala preporuku za razrešenje.

Organu poslovođenja prestaje dužnost u slučajevima propisanim u stavu 5. ovog člana danom pravosnažnosti presude, ODNOSNO KONAČNOSTI odluke, odnosno preporuke.

U slučajevima iz stava 5. ovog člana savet visokoškolske ustanove konstatuje odmah, a najkasnije u roku do 15 dana od dana pravosnažnosti presude, odnosno ~~pravosnažnosti odluke~~ KONAČNOSTI ODLUKE ILI PREPORUKE da je organu poslovođenja prestala dužnost i imenuje vršioca dužnosti organa poslovođenja.

Ukoliko inspektor iz člana 135. ovog zakona utvrdi da savet nije doneo odluku o prestanku dužnosti organa poslovođenja u roku iz stava 7. ovog člana, odnosno odluku o razrešenju organa poslovođenja iz člana 63. stav 2. ovog zakona, u roku od osam dana od dana saznanja za nepostupanje saveta predložiće ministru donošenje odgovarajuće odluke.

Ministar odlučuje o prestanku dužnosti, odnosno o razrešenju organa iz stava 8. ovog člana i člana 135. stav 3. tačka 7) ovog zakona u roku od 15 dana od dana dostavljanja predloga inspektora.

U visokoškolskoj ustanovi čiji je osnivač Republika, a na kojoj se nastava u celini ili delimično izvodi na jeziku nacionalne manjine, nacionalni savet nacionalne manjine daje mišljenje o kandidatima predloženim za organ iz stava 1. ovog člana.

Rektoru u radu pomažu prorektori i generalni sekretar.

Univerzitet, akademija strukovnih studija i visoka škola ima menadžera.

Osnovne nadležnosti menadžera utvrđuju se zakonom, a visokoškolska ustanova može statutom da propiše i dodatne nadležnosti.

Izvori finansiranja

Član 67.

Visokoškolska ustanova stiče sredstva za obavljanje svoje delatnosti u skladu sa zakonom i statutom, iz sledećih izvora:

- 1) sredstava koja obezbeđuje osnivač;
- 2) školarine;
- 3) donacija, poklona i zaveštanja;
- 4) sredstava za finansiranje naučnoistraživačkog, ~~umetničkog~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOG i stručnog rada;

5) projekata i ugovora u vezi sa realizacijom nastave, istraživanja i konsultantskih usluga;

6) naknada za komercijalne i druge usluge;

7) osnivačkih prava i iz ugovora sa trećim licima;

8) i drugih izvora, u skladu sa zakonom.

Sredstvima iz stava 1. ovog člana visokoškolska ustanova samostalno upravlja.

Sredstva iz stava 1. ovog člana može sticati i visokoškolska jedinica u skladu sa osnivačkim aktom i opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Sredstva iz stava 1. ovog člana iskazuju se i evidentiraju u skladu sa jedinstvenom budžetskom klasifikacijom.

Podaci o iznosu sredstava na godišnjem nivou iz stava 1. ovog člana dostupni su javnosti na zvaničnoj internet stranici visokoškolske ustanove najkasnije na kraju prvog kvartala naredne kalendarske godine.

Sredstva koja obezbeđuje osnivač

Član 68.

Visokoškolska ustanova čiji je osnivač Republika stiče sredstva za sprovođenje akreditovanih studijskih programa u okviru svoje delatnosti na osnovu ugovora koji samostalna visokoškolska ustanova zaključuje sa Vladom, po prethodno pribavljenom mišljenju Ministarstva.

Sredstva za obavljanje delatnosti u toku jedne školske godine obezbeđuju se u skladu s programom rada visokoškolske ustanove I PODACIMA KOJI SE PRIKUPLJAJU KROZ JEDINSTVENI INFORMACIONI SISTEM PROSVETE (U DALJEM TEKSTU: JISP) NA OSNOVU POSEBNOG ZAKONA.

Visokoškolska ustanova u sastavu univerziteta, u obavljanju svoje delatnosti sredstvima koja obezbeđuje osnivač, u pravnom prometu istupa na osnovu ovlašćenja iz statuta, u svoje ime i za svoj račun.

Organ upravljanja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana odgovara nadležnom ministarstvu za namensko i ekonomično trošenje sredstava dodeljenih iz budžeta.

Normative i standarde rada visokoškolskih ustanova iz stava 1. ovog člana, kao i materijalna sredstva za njihovo ostvarivanje, uključujući i sredstva za ostvarivanje funkcija univerziteta u okviru studijskih programa koji se izvode na visokoškolskim ustanovama i jedinicama, utvrđuje Vlada, na predlog Nacionalnog saveta i po pribavljenom mišljenju Konferencije univerziteta i Konferencije akademija i visokih škola.

Namena sredstava od osnivača

Član 69.

Osnivač obezbeđuje sredstva visokoškolskoj ustanovi za sledeće namene:

~~1) materijalne troškove, tekuće i investicione održavanje;~~

~~2) plate zaposlenih u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom;~~

~~3) opremu;~~

- 4) bibliotečki fond;
- 5) ~~obavljanje naučnoistraživačkog, odnosno umetničkog rada koji je u funkciji podizanja kvaliteta nastave;~~
- 6) ~~naučno, umetničko i stručno usavršavanje zaposlenih;~~
- 7) ~~podsticanje razvoja nastavno-naučnog i nastavno-umetničkog podmlatka;~~
- 8) ~~rad sa darovitim studentima;~~
- 9) ~~međunarodnu saradnju;~~
- 10) ~~rad centara za transfer znanja i tehnologija;~~
- 11) ~~izvore informacija i informacione sisteme;~~
- 12) ~~izdavačku delatnost;~~
- 13) ~~rad centara za karijerno vođenje i savetovanje;~~
- 14) ~~rad studentskog parlamenta i vannastavnu delatnost studenata;~~
- 15) ~~finansiranje opreme i uslova za studiranje studenata sa invaliditetom;~~
- 16) ~~druge namene, u skladu sa zakonom.~~

OSNIVAČ OBEZBEĐUJE SREDSTVA VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI ZA SLEDEĆE NAMENE:

- 1) STALNE TROŠKOVE U CELOSTI;
- 2) OSTALE MATERIJALNE TROŠKOVE, TEKUĆE I INVESTICIONO ODRŽAVANJE;
- 3) PLATE ZAPOSLENIH U VISINI NE NIŽOJ OD MINIMALNE ZARADE U REPUBLICI;
- 4) DRUGA PRIMANJA ZAPOSLENIH U SKLADU SA KOLEKTIVNIM UGOVOROM U CELOSTI;
- 5) OPREMU;
- 6) BIBLIOTEČKI FOND;
- 7) OBAVLJANJE NAUČNOISTRAŽIVAČKOG, ODNOSNO UMETNIKOISTRAŽIVAČKOG RADA KOJI JE U FUNKCIJI PODIZANJA KVALITETA NASTAVE;
- 8) NAUČNO, UMETNIČKO I STRUČNO USAVRŠAVANJE ZAPOSLENIH;
- 9) PODSTICANJE RAZVOJA NASTAVNO-NAUČNOG I NASTAVNO-UMETNIČKOG PODMLATKA;
- 10) RAD SA DAROVITIM STUDENTIMA;
- 11) MEĐUNARODNU SARADNJU;
- 12) RAD CENTARA ZA TRANSFER ZNANJA I TEHNOLOGIJA;
- 13) IZVORE INFORMACIJA I INFORMACIONE SISTEME;
- 14) IZDAVAČKU DELATNOST;
- 15) RAD CENTARA ZA KARIJERNO VOĐENJE I SAVETOVANJE;
- 16) RAD STUDENTSKOG PARLAMENTA I VANNASTAVNU DELATNOST STUDENATA;

17) FINANSIRANJE OPREME I USLOVA ZA STUDIRANJE STUDENATA SA INVALIDITETOM;

18) TROŠKOVE AKREDITACIJE STUDIJSKIH PROGRAMA I USTANOVA U REPUBLICI, KAO I TROŠKOVE RELEVANTNIH MEĐUNARODNIH AKADEMSKIH AKREDITACIJA;

19) DRUGE NAMENE, U SKLADU SA ZAKONOM.

IZ BUDŽETA SE VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA OBEZBEĐUJU SREDSTVA ZA POKRIĆE TROŠKOVA MATERIJALA, U IZNOSU KOJI NE SME BITI MANJI OD UDELA BUDŽETSKIH PRIHODA KOJE VISOKOŠKOLSKA USTANOVA OSTVARUJE OD MINISTARSTVA, U ZBIRNOM IZNOSU PRIHODA KOJE VISOKOŠKOLSKA USTANOVA OSTVARUJE PO OSNOVU BUDŽETSKIH PRIHODA OD MINISTARSTVA I SOPSTVENIH PRIHODA USTANOVE PO OSNOVU ŠKOLARINA.

VISOKOŠKOLSKKE USTANOVE DOSTAVLJAJU MINISTARSTVU NADLEŽNOM ZA POSLOVE VISOKOG OBRAZOVANJA PODATKE O PLANIRANIM IZNOSIMA TROŠKOVA IZ ST. 1. I 2. OVOG ČLANA ZA NAREDNU KALENDARSKU GODINU, NAJKASNIJE DO 31. JULA TEKUĆE GODINE.

OSNOVICA ZA OBRAČUN I ISPLATU PLATA

ČLAN 69A

OSNOVICA ZA OBRAČUN I ISPLATU PLATA U VISOKOM OBRAZOVANJU NE MOŽE BITI NIŽA OD OSNOVICE ZA OBRAČUN I ISPLATU U OSNOVNOM I SREDNJEM OBRAZOVANJU I VASPITANJU.

Sopstveni prihodi

Član 70.

Sredstva koja visokoškolska ustanova, odnosno visokoškolska jedinica ostvari, izuzev sredstava koja obezbeđuje Republika, čine sopstveni prihod te visokoškolske ustanove, odnosno jedinice (školarina, pružanje usluga trećim licima, poklon, sponzorstvo i drugi izvori sticanja sredstava).

Sredstva iz stava 1. ovog člana koriste se za unapređenje delatnosti i podizanje kvaliteta rada, UKLJUČUJUĆI I UVEĆANJE PLATE ZAPOSLENIH PO OSNOVU OSTVARENIH REZULTATA RADA PROPISANIH OPŠTIM AKTOM VISOKOŠKOLSKKE USTANOVE, A U SKLADU SA ZAKONOM KOJIM SE UREĐUJU PLATE ZAPOSLENIH U JAVNIM SLUŽBAMA.

Sredstvima iz stava 1. ovog člana i imovinom stečenom iz sopstvenih prihoda visokoškolska ustanova, odnosno visokoškolska jedinica sa svojstvom pravnog lica, samostalno raspolaže, u skladu sa Zakonom i opštim aktom te visokoškolske ustanove, odnosno visokoškolske jedinice.

Sredstvima iz stava 1. ovog člana ostvarenim obavljanjem delatnosti visokoškolske jedinice bez svojstva pravnog lica raspolaže ta jedinica, u skladu sa ovim zakonom i opštim aktom visokoškolske ustanove u čijem je sastavu.

Visokoškolske jedinice u sastavu univerziteta, kad raspolažu sredstvima iz stava 1. ovog člana, u pravnom prometu istupaju u svoje ime i za svoj račun, u skladu sa zakonom, statutom univerziteta i sopstvenim statutom.

Visokoškolske jedinice u sastavu univerziteta iz sredstava iz stava 1. ovog člana izdvajaju deo za finansiranje zajedničkih poslova na nivou univerziteta, u skladu sa opštim aktom univerziteta.

Izdvajanje sredstava iz stava 5. ovog člana vrši se na osnovu planiranog obima i troškova aktivnosti koji se utvrđuju odlukom saveta univerziteta za tekuću školsku godinu.

Visokoškolska ustanova opštim aktom utvrđuje, u skladu sa ovim zakonom, raspodelu sopstvenih prihoda.

Ministarstvo kontinuirano prikuplja, prati i analizira podatke o sopstvenim prihodima visokoškolskih ustanova i njihovom trošenju, pojedinačno i ukupno.

Školarina

Član 71.

Visokoškolska ustanova stiče sredstva iz školarine na osnovu odluke o visini školarine za studente koji plaćaju školarinu.

Merila za utvrđivanje visine školarine utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Visokoškolska ustanova je dužna da pre raspisivanja konkursa za upis novih studenata utvrdi visinu školarine za narednu školsku godinu za sve studijske programe.

Školarinom se utvrđuju troškovi studija za jednu godinu studija, odnosno za sticanje 60 ESPB bodova.

Školarina obuhvata naknade za redovne usluge koje visokoškolska ustanova pruža studentu u okviru ostvarivanja studijskog programa za jednu godinu studija.

Redovne usluge iz stava 5. ovog člana utvrđuju se odlukom univerziteta, odnosno druge samostalne visokoškolske ustanove.

Merila za utvrđivanje visine školarine i odluka o visini školarine dostupni su javnosti na zvaničnoj internet stranici visokoškolske ustanove.

STUDENTI VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA, UKOLIKO SU DRŽAVLJANI REPUBLIKE SRBIJE, OSTVARUJU PRAVO NA POKRIĆE 50% SVOJIH TROŠKOVA PO OSNOVU REFERENTNE ŠKOLARINE KOJU SU PLATILI U TEKUĆOJ ŠKOLSKOJ GODINI.

IZNOS POKRIĆA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA SE UTVRĐUJE POLAZEĆI OD REFERENTNOG IZNOSA ŠKOLARINE, KOJI JE JEDNAK ŠKOLARINI ZA STUDIJSKI PROGRAM U ŠKOLSKOJ 2024/2025. GODINI.

REFERENTNI IZNOS ŠKOLARINE, U ODNOSU NA KOJI SE UTVRĐUJE IZNOS POKRIĆA U ŠKOLSKOJ 2025/2026. GODINI I NAREDNIM ŠKOLSKIM GODINAMA SE KORIGUJE SRAZMERNO KRETANJU STVARNOG IZNOSA ŠKOLARINE NA STUDIJSKOM PROGRAMU NA KOJI JE STUDENT UPISAN, PRI ČEMU UVEĆANJE REFERENTNOG IZNOSA ŠKOLARINE VISOKOŠKOLSKE USTANOVE U NAREDNOJ ŠKOLSKOJ GODINI NE MOŽE BITI VEĆE OD PROSEČNE STOPE INFLACIJE U REPUBLICI SRBIJI U PRETHODNOJ ŠKOLSKOJ GODINI.

ISPLATA SREDSTAVA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA STUDENTIMA SE VRŠI IZ BUDŽETA REPUBLIKE NAJKASNIJE DO 30. APRILA TEKUĆE ŠKOLSKE GODINE ZA ŠKOLARINU PLAĆENU DO KRAJA FEBRUARA TEKUĆE ŠKOLSKE GODINE, ODNOSNO DO 30. SEPTEMBRA TEKUĆE ŠKOLSKE GODINE ZA PREOSTALI

IZNOS PLAĆENE ŠKOLARINE, A NA OSNOVU PODATAKA KOJE VISOKOŠKOLSKA USTANOVA DOSTAVE MINISTARSTVU.

PRAVO NA POKRIĆE TROŠKOVA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA STUDENT OSTVARUJE PO OSNOVU UKUPNOG IZNOSA PLAĆENE ŠKOLARINE, ZA SVAKU GODINU STUDIJA KOJU JE STUDENT PRVI PUT UPISAO, ODNOSNO ZA SVE PREDMETE KOJE JE STUDENT PRVI PUT UPISAO.

PRAVO NA POKRIĆE TROŠKOVA IZ STAVA 8. OVOG ČLANA STUDENT MOŽE OSTVARITI SAMO ZA JEDAN STUDIJSKI PROGRAM NA ISTOM STEPENU STUDIJA.

Sticanje zvanja nastavnika i zasnivanje radnog odnosa

Član 75.

Visokoškolska ustanova raspisuje konkurs za sticanje zvanja i zasnivanje radnog odnosa nastavnika za uže naučne, stručne, odnosno umetničke oblasti utvrđene opštim aktom visokoškolske ustanove.

Univerzitet vrši izbor u sva zvanja nastavnika, na predlog fakulteta, odnosno druge visokoškolske jedinice, a akademija strukovnih studija za nastavnike u zvanju predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija, na predlog odgovarajuće visokoškolske jedinice akademije strukovnih studija.

Visoka škola vrši izbor u sva zvanja nastavnika, a visoka škola strukovnih studija vrši izbor u zvanja predavača, višeg predavača i profesora strukovnih studija.

Lice izabrano u zvanje predavača, višeg predavača, docenta i vanrednog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na period u trajanju od pet godina.

Lice izabrano u zvanje profesora strukovnih studija i redovnog profesora stiče zvanje i zasniva radni odnos na neodređeno vreme.

Sa licem izabranim u zvanje nastavnika ugovor o radu zaključuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana.

Način i postupak zasnivanja radnog odnosa i sticanja zvanja nastavnika uređuju se opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Prilikom izbora u zvanja nastavnika, univerzitet i visokoškolska ustanova ceni sledeće elemente: ocenu o rezultatima obrazovnog, naučnog, istraživačkog odnosno umetničkog rada, ocenu o angažovanju u razvoju nastave i razvoju drugih delatnosti visokoškolske ustanove, ocenu o rezultatima pedagoškog rada, kao i ocenu rezultata postignutih u obezbeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umetničko-nastavnog podmlatka.

Ocena o rezultatima naučnoistraživačkog rada daje se na osnovu uslova iz člana 74. stav 12. ovog zakona.

Ocenu o rezultatima angažovanja u razvoju nastave i drugih delatnosti i ocenu o rezultatima postignutim u obezbeđivanju naučno-nastavnog, odnosno umetničko-nastavnog podmlatka daje se na osnovu uslova koje definiše visokoškolska jedinica u okviru koje nastavnik izvodi nastavu, a u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Pri ocenjivanju rezultata pedagoškog rada uzima se u obzir mišljenje studenata, u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Visokoškolska ustanova je dužna da konkurs iz stava 1. ovog člana raspiše najkasnije šest meseci pre isteka vremena na koje je nastavnik biran i da ga okonča u roku od devet meseci od dana raspisivanja konkursa.

NASTAVNIK IZ STAVA 12. OVOG ČLANA ZADRŽAVA ZVANJE I PRODUŽAVA MU SE RADNI ODNOS DO OKONČANJA BLAGOVREMENO POKRENUTOG KONKURSA IZ STAVA 1. OVOG ČLANA.

Izuzetno, sa licem izabranim u zvanje nastavnika koje je javni funkcioner ili ima zasnovan radni odnos sa punim radnim vremenom u organu javne vlasti, a kome je u skladu sa propisima o sprečavanju sukoba interesa dopušteno da obavlja nastavnu delatnost i naučnoistraživački rad kao drugi posao, odnosno delatnost, odnosno licem kome je povereno javno ovlašćenje, organ poslovođenja visokoškolske ustanove iz stava 1. ovog člana zaključuje ugovor o dopunskom radu najviše do jedne trećine punog radnog vremena, u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Profesor emeritus

Član 78.

Univerzitet može, na predlog fakulteta ili druge visokoškolske jedinice, dodeliti zvanje profesora emeritusa redovnom profesoru u penziji, penzionisanom u prethodne dve školske godine, koji ima najmanje 20 godina radnog staža na univerzitetu, koji se posebno istakao svojim naučnim, odnosno umetničkim radom, stekao međunarodnu reputaciju i postigao rezultate u obezbeđivanju nastavno-naučnog, odnosno nastavno-umetničkog podmlatka u oblasti za koju je izabran, i to najmanje tri mentorstva na doktorskim disertacijama, odnosno najmanje tri mentorstva na doktorskim umetničkim projektima, kao i da je bio rukovodilac najmanje dva naučna projekta, odnosno da ima najmanje ~~12~~ 20 reprezentativnih referenci u polju umetnosti.

Profesor emeritus može učestvovati u izvođenju svih oblika nastave na akademskim studijama drugog i trećeg stepena, biti mentor i član komisija u postupku izrade i odbrane doktorskih disertacija, odnosno doktorskih umetničkih projekata, biti član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika univerziteta i učestvovati u naučnoistraživačkom, odnosno ~~umetničkom~~ UMETNIČKOISTRAŽIVAČKOM radu.

Postupak i uslovi dodele zvanja i prava lica iz stava 1. ovog člana bliže se uređuju opštim aktom univerziteta, a u skladu sa minimalnim uslovima za izbor u zvanja nastavnika na univerzitetu iz člana 12. stav 1. tačka 15) ovog zakona.

Prava i obaveze lica koje je izabrano u zvanje iz stava 1. ovog člana uređuju se ugovorom o angažovanju za izvođenje nastave.

Ukupan broj profesora emeritusa angažovanih u nastavi ne može biti veći od 3% od ukupnog broja nastavnika univerziteta.

Naknada za rad profesora emeritusa, koji izvodi nastavu na master akademskim studijama i doktorskim studijama isplaćuje se pod istim uslovima kao i licima iz člana 93. stav 2. ovog zakona.

Postupak za dodelu zvanja profesor emeritus pokreće visokoškolska ustanova u kojoj je lice provelo najmanje deset godina u radnom odnosu sa punim radnim vremenom.

Član SANU u radnom sastavu, koji je pre penzionisanja imao nastavno ili naučno zvanje, može učestvovati u izvođenju svih oblika nastave na doktorskim akademskim studijama, biti mentor i član komisija u postupku izrade i odbrane doktorske disertacije, biti član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika univerziteta i učestvovati u naučnoistraživačkom radu.

Nastavnici stranih jezika i veština

Član 79.

Nastavu stranih jezika, odnosno veština može, osim lica koje ima zvanje iz člana 73. stav 1. ovog zakona, izvoditi i nastavnik stranog jezika, odnosno veština koji ima stečeno visoko obrazovanje prvog DRUGOG stepena, objavljene stručne radove u odgovarajućoj oblasti i sposobnost za nastavni rad.

Nastavnik veština iz stava 1. ovog člana može se birati samo u onim naučnim, stručnim i umetničkim oblastima za koje u Republici ne postoje doktorske studije. Opštim aktom visokoškolske ustanove bliže se uređuju način izbora i vreme na koje se bira nastavnik stranog jezika, odnosno veština.

Saradnik u nastavi

Član 83.

Visokoškolska ustanova bira u zvanje saradnika u nastavi na studijama prvog stepena studenta doktorskih akademskih studija, master akademskih studija ili specijalističkih akademskih studija, koji je svaki od prethodnih stepena studija završio sa prosečnom ocenom najmanje osam (8).

Izuzetno, visokoškolska ustanova strukovnih studija može da izabere u zvanje saradnika u nastavi na studijama prvog stepena i studenta master strukovnih studija ili specijalističkih strukovnih studija, koji je studije prvog stepena studija završio sa prosečnom ocenom najmanje osam (8).

Za saradnika u nastavi iz umetničkog polja može biti izabrano lice koje ima visoko obrazovanje prvog stepena studija, ukupnu prosečnu ocenu najmanje osam (8) i najmanje devet (9) iz grupe predmeta za koju se bira, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove, ukoliko u toj oblasti nisu predviđene master akademske studije.

Posebni uslovi za izbor u zvanje saradnika u nastavi utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Sa licem iz st. 1. i 2. ovog člana zaključuje se ugovor o radu na period od godinu dana, uz mogućnost produženja ugovora dva puta po jednu godinu u toku trajanja studija, BEZ PONOVOG RASPISIVANJA KONKURSA, a najduže do kraja školske godine u kojoj se studije završavaju.

Ugovor iz stava 5. ovog člana zaključuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove.

Asistent sa doktoratom

Član 85.

Visokoškolska ustanova može da bira u zvanje asistenta sa doktoratom lice koje je steklo naučni naziv doktora nauka, odnosno umetnički naziv doktora umetnosti i koje pokazuje smisao za nastavni rad.

Posebni uslovi za izbor u zvanje asistenta sa doktoratom utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Sa licem izabranim u zvanje asistenta sa doktoratom zaključuje se ugovor o radu na period od tri godine, sa mogućnošću produženja za još DVA PUTA PO tri godine.

Ugovor iz stava 3. ovog člana zaključuje organ poslovođenja visokoškolske ustanove.

Saradnik van radnog odnosa

Član 86.

Visokoškolska ustanova može izabrati u zvanje saradnika van radnog odnosa (demonstrator i sl.) za pomoć u nastavi na studijama prvog stepena, studenta studija prvog, drugog ili trećeg stepena, pod uslovom da su na studijama prvog stepena studija ostvarili najmanje 120 ESPB bodova sa ukupnom prosečnom ocenom najmanje 8 (osam).

Posebni uslovi za izbor u zvanje iz stava 1. ovog člana utvrđuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Sa licem iz stava 1. ovog člana zaključuje se ugovor o angažovanju u trajanju od najduže jedne školske godine, sa mogućnošću produženja za još jednu školsku godinu, BEZ RASPISIVANJA KONKURSA.

Plaćeno odsustvo

Član 91.

~~Nastavniku~~ NASTAVNOM OSOBLJU posle pet godina rada provedenih u nastavi na visokoškolskoj ustanovi može se odobriti plaćeno odsustvo u trajanju do jedne školske godine radi stručnog, naučnog, odnosno umetničkog usavršavanja, u skladu sa statutom visokoškolske ustanove.

Mirovanje radnog odnosa i izbornog perioda

Član 92.

Nastavniku i saradniku koji se nalazi na odsluženju vojnog roka, porodijskom odsustvu, odsustvu sa rada radi nege deteta, odsustvu sa rada radi posebne nege deteta ili druge osobe, bolovanju dužem od šest meseci, BOLOVANJU RADI ODRŽAVANJA TRUDNOĆE, odsustvu sa rada radi ~~angažovanja~~ IMENOVANJA I POSTAVLJENJA u državnim organima i organizacijama, izborni period i radni odnos se produžava za to vreme NA LIČNI ZAHTEV.

Prestanak radnog odnosa nastavnika

Član 93.

Nastavniku prestaje radni odnos na kraju školske godine u kojoj je navršio 65 godina života i najmanje 15 godina staža osiguranja.

Nastavniku koji je ispunio uslove iz stava 1. ovog člana u zvanju redovnog profesora, ukoliko postoji potreba za nastavkom rada, može se produžiti radni odnos ~~ugovorom sa visokoškolskom ustanovom na određeno vreme do dve godine, uz mogućnost dodatnih produženja~~ U SKLADU SA OPŠTIM AKTOM VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, a najduže do kraja školske godine u kojoj navršava 70 godina života.

Nastavniku iz stava 1. ovog člana može se produžiti radni odnos ako ima najmanje 20 godina radnog iskustva u visokom obrazovanju i ako je nakon sticanja zvanja redovnog profesora ostvario rezultate u naučnom radu, odnosno u umetničkom stvaralaštvu i u razvoju naučnonastavnog podmlatka na fakultetu koji su potrebni za izbor u zvanje redovnog profesora na osnovu člana 74. st. 10–12. ovog zakona.

~~Bliže kriterijume za zaključenje ugovora o radu nakon 65. godine života donosi Nacionalni savet, a visokoškolska ustanova, odnosno univerzitet može statutom da propiše i dodatne kriterijume.~~

SAMOSTALNA VISOKOŠKOLSKA USTANOVA, PORED KRITERIJUMA U STAVU 3. OVOG ČLANA, MOŽE OPŠTIM AKTOM DA PROPIŠE I DODATNE KRITERIJUME

Nastavnik kome je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju zadržava zvanje koje je imao u trenutku penzionisanja.

Nastavnik iz stava 5. ovog člana može zadržati preuzete obaveze na master akademskim i doktorskim studijama kao mentor ili član komisija u postupku izrade i odbrane završnih radova, odnosno disertacija na tim studijama, najduže još dve školske godine od odlaska u penziju.

Na osnovu odluke odgovarajućeg stručnog organa, nastavnik iz stava 5. ovog člana može izvoditi sve oblike nastave na master akademskim i doktorskim studijama i biti član komisija u postupku izrade i odbrane završnih radova, odnosno disertacija na tim studijama, najduže još dve školske godine od odlaska u penziju.

Nastavnik kome je prestao radni odnos zbog odlaska u penziju može da bude član komisije za pripremanje predloga za izbor nastavnika i saradnika univerziteta.

~~Nastavnik kome je produžen radni odnos u skladu sa stavom 2. ovog člana ne može biti biran u organe poslovođenja i upravljanja visokoškolske ustanove i njenih organizacionih jedinica.~~

Nastavniku kome je povučena saglasnost za službu učenja na osnovu člana 74. stav 15. ovog zakona prestaje radni odnos.

Organizacija studija

Član 96.

Obaveze visokoškolske ustanove u pogledu načina organizovanja i vremena održavanja oblika studija uređuju se opštim aktom visokoškolske ustanove, kao i obaveza da u skladu sa svojim mogućnostima visokoškolska ustanova obezbedi uslove za studente sa invaliditetom.

Visokoškolska ustanova dužna je da organizuje predavanja i druge oblike nastave za sve studente, izuzev kod ostvarivanja studijskog programa na daljinu.

Nastava se organizuje i izvodi u sedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

Visokoškolska ustanova može da organizuje deo nastave i van sedišta, ako se radi o nastavi iz predmeta čiji karakter to zahteva, a u skladu sa akreditacijom.

U okviru osnovnih i master studija visokoškolska ustanova može organizovati studentsku praksu, kao deo studijskog programa ili kroz vannastavne aktivnosti.

U OKVIRU STUDIJSKOG PROGRAMA DOKTORSKIH AKADEMSKIH STUDIJA MOGUĆE JE PREDVIDETI UČEŠĆE STUDENATA DOKTORSKIH STUDIJA U NASTAVI I VEŽBAMA NA PRVOM I DRUGOM STEPENU STUDIJA.

Visokoškolska ustanova može da organizuje studije uz rad za studente koji su zaposleni ili koji iz drugog razloga nisu u mogućnosti da redovno prate nastavu.

Bliži uslovi i načini ostvarivanja studijskog programa na daljinu uređuju se opštim aktom visokoškolske ustanove.

Visokoškolska ustanova je dužna da u skladu sa svojim opštim aktom, na odgovarajući način, tačno i blagovremeno informiše studente o načinu, vremenu i mestu održavanja nastave, ciljevima, metodama i sadržajima nastave, o sadržajima, metodama, kriterijumima i merilima ispitivanja, o načinu obezbeđivanja javnosti na ispitu i načinu ostvarivanja uvida u rezultate, kao i o drugim pitanjima od značaja za studente.

Konkurs

Član 98.

Samostalna visokoškolska ustanova raspisuje konkurs za upis na studije (u daljem tekstu: konkurs).

Konkurs sadrži: broj studenata za određene studijske programe, uslove za upis, merila za utvrđivanje redosleda kandidata, postupak sprovođenja konkursa, način i rokove za podnošenje žalbe na utvrđeni redosled, kao i visinu školarine koju plaćaju studenti čije se studiranje ne finansira iz budžeta.

Konkurs se objavljuje najkasnije četiri meseca pre početka školske godine.

~~Izuzetno od stava 3. ovog člana, konkurs za doktorske studije koje se organizuju u okviru međunarodnih projekata u skladu sa Zakonom o potvrđivanju Sporazuma između Vlade Republike Srbije i Evropske unije o učešću Republike Srbije u programu Evropske Unije Horizont 2020 okvirnom programu za istraživanje i inovacije (2014-2020) („Službeni glasnik RS – Međunarodni ugovori”, broj 9/14), raspisuje se u skladu sa rokovima i uslovima propisanim programskim dokumentima Horizont 2020, a studenti upisani po tim konkursima ne ulaze u broj studenata čije se studije finansiraju iz budžeta Republike.~~

IZUZETNO OD STAVA 3. OVOG ČLANA KONKURS ZA DOKTORSKE STUDIJE KOJE SE ORGANIZUJU U OKVIRU MEĐUNARODNIH PROJEKATA U SKLADU SA ZAKONOM O POTVRĐIVANJU SPORAZUMA IZMEĐU REPUBLIKE SRBIJE I EVROPSKE UNIJE O UČEŠĆU REPUBLIKE SRBIJE U PROGRAMU EVROPSKE UNIJE HORIZONT EVROPA – OKVIRNOM PROGRAMU ZA ISTRAŽIVANJE I INOVACIJE („SLUŽBENI GLASNIK RS – MEĐUNARODNI UGOVORI”, BROJ 1/23), RASPISUJE SE U SKLADU SA ROKOVIMA I USLOVIMA PROPISANIM PROGRAMSKIM DOKUMENTIMA HORIZONT EVROPA, ODNOSNO ROKOVIMA I USLOVIMA ODGOVARAJUĆEG PROJEKTA U OKVIRU KOJEG SE REALIZUJU STUDIJE, A STUDENTI UPISANI PO TIM KONKURSIMA NE ULAZE U BROJ STUDENATA ČIJE SE STUDIJE FINANSIRAJU IZ BUDŽETA REPUBLIKE.

Rangiranje i upis kandidata

Član 100.

Visokoškolska ustanova vrši upis na studije u skladu sa zakonom, uz vrednovanje opšte, stručne i umetničke mature.

Visokoškolska ustanova svojim opštim aktom utvrđuje koji se ispiti sa opšte, stručne i umetničke mature vrednuju prilikom upisa na studije i utvrđuje kriterijume na osnovu kojih se obavlja klasifikacija i izbor kandidata za upis na studije.

Visokoškolska ustanova sačinjava rang listu prijavljenih kandidata za upis na studije prvog stepena na osnovu opšteg uspeha postignutog u srednjem obrazovanju u četvorogodišnjem trajanju i na maturalnim ispitima, rezultata ispita za proveru posebnih znanja, sklonosti i sposobnosti i po potrebi na osnovu uspeha na

nacionalnim i internacionalnim takmičenjima, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove.

Visokoškolske ustanove mogu prilikom upisa studenata na studije da uvedu test sklonosti.

TEST SKLONOSTI, ODNOSNO ISPIT ZA PROVERU POSEBNIH ZNANJA, SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI SE POLAŽE U SEDIŠTU VISOKOŠKOLSKE USTANOVE, ODNOSNO U OBJEKTIMA NAVEDENIM U DOZVOLI ZA RAD.

VISOKOŠKOLSKA USTANOVA MOŽE ORGANIZOVATI POLAGANJE TESTA SKLONOSTI, ODNOSNO ISPIT ZA PROVERU POSEBNIH ZNANJA, SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI VAN SEDIŠTA, AKO SE RADI O TESTU ČIJI KARAKTER TO ZAHTEVA.

IZUZETNO OD STAVA 5. OVOG ČLANA, STRANOM DRŽAVLJANINU VISOKOŠKOLSKA USTANOVA MOŽE DA OMOGUĆI I POLAGANJE TESTA SKLONOSTI, ODNOSNO ISPITA ZA PROVERU POSEBNIH ZNANJA, SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI PREKO ELEKTRONSKIH KOMUNIKACIJA, POD USLOVOM DA PRIMENOM ODGOVARAJUĆIH TEHNIČKIH REŠENJA OBEZBEDI KONTROLU IDENTIFIKACIJE I RADA KANDIDATA, ODNOSNO U DIPLOMATSKO-KONZULARNOM PREDSTAVNIŠTVU REPUBLIKE SRBIJE NADLEŽNOM ZA ZEMLJU U KOJOJ STRANI DRŽAVLJANIN IMA PREBIVALIŠTE, UZ SAGLASNOST MINISTARSTVA NADLEŽNOG ZA SPOLJNE POSLOVE.

Visokoškolska ustanova koja obrazuje verske službenike tradicionalnih crkava i verskih zajednica upisuje pod uslovima iz st. 1–3. ovog člana i kandidate koji su završili bogoslovsku maturu.

Visokoškolska ustanova upisuje pod uslovima iz st. 1–3. ovog člana i kandidate koji su završili međunarodno priznatu maturu (*International Baccalaurate Diploma Programme i dr.*).

Pravo upisa na studije prvog stepena stiže kandidat koji je na rang listi iz stava 3. ovog člana rangiran u okviru broja studenata iz člana 99. ovog zakona.

Student studija prvog stepena druge samostalne visokoškolske ustanove, lice koje ima stečeno visoko obrazovanje na studijama prvog stepena i lice kome je prestao status studenta u skladu sa ovim zakonom, može se upisati na studije prvog stepena, pod uslovima i na način propisan opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Pravo iz stava 8. 11. ovog člana ostvaruje se na lični zahtev.

Na studije drugog i trećeg stepena kandidat se upisuje pod uslovima, na način i po postupku utvrđenom opštim aktom i konkursom samostalne visokoškolske ustanove.

Stručno uputstvo o upisu kandidata na visokoškolske ustanove, upisu po afirmativnim merama i drugim pitanjima od značaja za upis na visokoškolsku ustanovu čiji je osnivač Republika, donosi ministar.

PRILIKOM SAČINJAVANJA RANG LISTE PRIJAVLJENIH KANDIDATA ZA UPIS NA STUDIJE VISOKOŠKOLSKA USTANOVA PRVO VRŠI RANGIRANJE KANDIDATA KOJI PRVI PUT UPISUJU STUDIJE NA TOM STEPENU STUDIJA I TOJ VISOKOŠKOLSKOJ USTANOVI, A ZATIM SE VRŠI RANGIRANJE OSTALIH KANDIDATA.

BLIŽI USLOVI, ROKOVI I NAČIN POLAGANJA TESTA SKLONOSTI, ODNOSNO ISPITA ZA PROVERU POSEBNIH ZNANJA, SKLONOSTI I SPOSOBNOSTI IZ STAVA 7. OVOG ČLANA UREĐUJU SE STANDARDIMA ZA AKREDITACIJU STUDIJSKIH PROGRAMA.

Ispiti

Član 105.

~~Ispit je jedinstven i polaže se usmeno, pismeno, odnosno praktično.~~

ISPIT SE POLAŽE USMENO, PISMENO, ODNOSNO PRAKTIČNO.

Ispit se polaže u sedištu visokoškolske ustanove, odnosno u objektima navedenim u dozvoli za rad.

Odredba stava 2. ovog člana odnosi se i na izvođenje studijskog programa na daljinu, s tim da za studenta stranog državljanina visokoškolska ustanova može da omogući i polaganje ispita preko elektronskih komunikacija, pod uslovom da primenom odgovarajućih tehničkih rešenja obezbedi kontrolu identifikacije i rada studenta.

Visokoškolska ustanova može organizovati polaganje ispita van sedišta, ako se radi o ispitu iz predmeta čiji karakter to zahteva.

Student polaže ispit ~~neposredno~~ po okončanju nastave iz tog predmeta, a najkasnije do početka nastave tog predmeta u narednoj školskoj godini, na jednom od jezika na kojima se nastava izvodila.

Opštim aktom visokoškolske ustanove uređuje se način na koji se obezbeđuje javnost polaganja ispita.

Broj ispitnih rokova i termini održavanja ispitnih rokova utvrđuju se statutom visokoškolske ustanove.

Posle tri neuspela polaganja istog ispita student može tražiti da polaže ispit pred komisijom.

Student sa invaliditetom ima pravo da polaže ispit na mestu i na način prilagođen njegovim mogućnostima, u skladu sa opštim aktom visokoškolske ustanove.

Bliži uslovi i način polaganja ispita preko elektronskih komunikacija iz stava 3. ovog člana uređuju se standardom za akreditaciju studijskog programa na daljinu.

MIKROKREDENCIJALI

ČLAN 111A

RADI STRUČNOG OSPOSOBLJAVANJA LICA SA STEČENIM SREDNJIM ILI VISOKIM OBRAZOVANJEM, U SKLADU SA POTREBAMA TRŽIŠTA RADA, VISOKOŠKOLSKA USTANOVA MOŽE REALIZOVATI PROGRAM OBRAZOVANJA TOKOM ČITAVOG ŽIVOTA IZ ČLANA 111. OVOG ZAKONA KAO MIKROKREDENCIJAL – MALI PROGRAM STUDIJA KOJI IMA JASNO DEFINISANU STRUKTURU, SVRHU I ISHODE UČENJA I ZA KOJI SE IZDAJE SERTIFIKAT O ZAVRŠENOM MIKROKREDENCIJALU I STEČENIM KOMPETENCIJAMA.

MIKROKREDECIJAL MOŽE SE IZVODITI U OBIMU OD 1 DO 15 ESPB BODOVA.

VERIFIKACIJU MIRKOKREDENCIJALA VRŠI NACIONALNO AKREDITACIONO TELO.

Evidencije koje vodi visokoškolska ustanova

Član 113.

Visokoškolska ustanova vodi: matičnu knjigu studenata, evidenciju o izdatim diplomama i dodacima diploma, evidenciju o zaposlenima, evidenciju o priznatim stranim visokoškolskim ispravama radi nastavka školovanja i zapisnik o polaganju ispita.

Visokoškolske ustanove vode i evidenciju o polaznicima i izdatim sertifikatima o završenom kratkom programu studija, ODNOSNO MIKROKREDENCIJALU.

Evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se na srpskom jeziku, ćirilčkim pismom, u štampanoj formi, ~~a može se voditi i~~ ILI elektronski.

Kada se nastava ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, evidencija iz stava 1. ovog člana vodi se na srpskom jeziku ćirilčkim pismom i na jeziku i pismu nacionalne manjine.

Podaci upisani u evidenciju visokoškolske ustanove dostavljaju se Ministarstvu za obavljanje zakonom utvrđenih poslova, u skladu sa ovim zakonom.

Bliže uslove u pogledu vođenja, prikupljanja, unosa, ažuriranja, dostupnosti podataka o kojima se vodi evidencija, posebne uslove u pogledu obezbeđivanja integriteta i poverljivosti podataka iz evidencije visokoškolske ustanove u kojoj se ostvaruju studijski programi za potrebe nacionalne bezbednosti kao i druga pitanja od značaja za vođenje evidencija, propisuje ministar.

Podaci u evidencijama o studentima

Član 118.

Podaci o studentima koje visokoškolska ustanova vodi u evidenciji iz člana 113. stav 1. predstavljaju skup ličnih podataka kojima se određuje njihov identitet, obrazovni i socijalni status i potrebna obrazovna, socijalna i zdravstvena podrška.

Lične podatke o studentima prikuplja visokoškolska ustanova putem obrasca čiji izgled propisuje ministar i koji se popunjava u papirnoj ILI ELEKTRONSKOJ formi pri upisu godine studija.

Za određivanje identiteta studenta prikupljaju se sledeći podaci: ime, prezime, ime jednog roditelja, pol, jedinstveni matični broj građana, broj pasoša i izdavalac za strane državljane, datum rođenja, mesto rođenja, država i adresa stalnog stanovanja, adresa stanovanja za vreme studiranja, nacionalna pripadnost u skladu sa zakonom, bračni status, državljanstvo, adresa, kontakt telefon, fotografija i drugi podaci u skladu sa ovim zakonom.

Za određivanje obrazovnog statusa studenata prikupljaju se podaci o prethodno završenom obrazovanju, jezik na kome je stečeno osnovno i srednje obrazovanje, upisanom studijskom programu, vrsti studija, godini studija i godini prvog upisa na studijski program, učešću na međunarodnim programima mobilnosti, godini završetka studijskog programa, jeziku na kome se izvodi studijski program, podaci o ostvarenim ESPB bodovima, podaci o nagradama i pohvalama osvojenim tokom studiranja i izdatim javnim ispravama.

Za određivanje socijalnog statusa studenata prikupljaju se podaci o načinu finansiranja studija, načinu izdržavanja tokom studija, adresi stanovanja tokom studiranja, tipu smeštaja tokom studiranja, radnom statusu studenta tokom studiranja, izdržavanjem licima, školskoj spremi oba roditelja, radnom statusu roditelja (izdržavaoca) i zanimanju roditelja ili izdržavaoca.

Za određivanje zdravstvenog statusa studenata prikupljaju se podaci o potrebama za pružanjem dodatne podrške prilikom obavljanja svakodnevnih aktivnosti na visokoškolskoj ustanovi.

Visokoškolska ustanova, shodno odredbama iz st. 3. i 4. ovog člana, vodi evidenciju i o upisanim polaznicima na kratkim programima studija, ODNOSNO MIKROKREDENCIJALIMA i izdatim sertifikatima.

Rukovalac podacima o ličnosti iz st. 3–7. ovog člana je visokoškolska ustanova.

Javne isprave

Član 125.

Na osnovu podataka iz evidencije visokoškolska ustanova izdaje javne isprave.

Javne isprave u smislu ovog zakona jesu: studentska knjižica (indeks), diploma o stečenom visokom obrazovanju i dodatak diplomi.

Visokoškolska ustanova izdaje javne isprave na srpskom jeziku ćiriličkim pismom.

Kada se nastava ostvaruje na jeziku nacionalne manjine, odnosno na nekom od svetskih jezika, javne isprave se izdaju na obrascu koji je štampan dvojezično na srpskom jeziku ćiriličkim pismom i na jeziku i pismu na kojem se izvodi nastava.

Na zahtev studenta samostalna visokoškolska ustanova izdaje javnu ispravu o savladanom delu studijskog programa, koja sadrži podatke o nivou, prirodi i sadržaju studija, kao i postignute rezultate.

Sadržaj obrasca javne isprave iz stava 2. ovog člana, kao i obrazac sertifikata kratkog programa studija, ODNOSNO MIKROKREDENCIJALA propisuje ministar.

Diploma i dodatak diplomi mogu se izdati i na engleskom jeziku, u skladu sa opštim aktom samostalne visokoškolske ustanove.

Diploma se overava suvim žigom samostalne visokoškolske ustanove.

Dodatak diplomi obavezno se izdaje uz diplomu.

Opis sistema visokog obrazovanja u Republici u vreme stečenog obrazovanja navedenog u diplomi mora biti priložen dodatku diplome.

XVI. KAZNE NE ODREDBE

Član 136.

Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se za prekršaj visokoškolska ustanova, ako:

- 1) obavlja delatnost van sedišta i van objekata u kojima se obavlja delatnost (član 43. stav 4. i član 52. stav 15. ovog zakona);
- 2) ostvaruje studijski program koji nije naveden u dozvoli za rad, OSIM U SLUČAJU IZ ČLANA 42. STAV 3. OVOG ZAKONA, ODNOSNO RASPISUJE KONKURS I UPISUJE STUDENTE NA STUDIJSKI PROGRAM KOJI NIJE NAVEDEN U DOZVOLI ZA RAD (član 52. stav 15. ovog zakona);
- 3) izvrši promenu naziva, sedišta i statusnu promenu suprotno odredbama ovog zakona (član 54. stav 1);
- 4) ne učini dostupnom javnosti doktorsku disertaciju pre javne odbrane, odnosno ako ne uspostavi digitalni repozitorijum ili u njemu ne čuva odbranjenu doktorsku disertaciju ili ne dostavi Ministarstvu kopiju sadržaja koji čuva u javnom repozitorijumu (član 40. st. 8–10. ovog zakona);
- 5) izabere organ poslovođenja suprotno odredbama ovog zakona (član 64. stav 1);

- 6) ne učini dostupnim javnosti podatke o iznosu sredstava ustanove (član 67. stav 5. ovog zakona);
 - 7) naplati školarinu veću od utvrđene u skladu sa ovim zakonom (član 71);
 - 8) posebno naplaćuje usluge studentima koje su obuhvaćene školarinom (član 71. stav 5. ovog zakona);
 - 9) ne učini dostupnim javnosti merila za utvrđivanje visine školarine i odluku o visini školarine (član 71. stav 7. ovog zakona);
 - 10) primi u radni odnos nastavnika koji ne ispunjava uslove predviđene ovim zakonom, ili bez konkursa (čl. 73–75. ovog zakona);
 - 11) ne organizuje predavanja i druge oblike nastave (član 96. stav 2. ovog zakona);
 - 12) upiše na studijski program kandidata koji se nije prijavio na konkurs ili suprotno konkursu (član 98. ovog zakona);
 - 13) upiše studente preko broja utvrđenog u skladu sa ovim zakonom (član 99);
 - 14) ne vodi na propisan način ili neuredno vodi evidenciju i izdaje javne isprave suprotno odredbama ovog zakona (član 113. stav 6. i član 125. stav 6);
 - 15) izda diplomu koja ne odgovara akreditovanom studijskom programu (član 23. stav 1. ovog zakona);
 - 16) neosnovano naplati školarinu (čl. 71. i 103. ovog zakona);
 - 17) ako nastavniku otkaže ugovor o radu suprotno odredbama ovog zakona (član 89. stav 1);
 - 18) izabere u zvanje i zaključi ugovor sa saradnikom u nastavi, asistentom, odnosno saradnikom van radnog odnosa, suprotno odredbama ovog zakona (čl. 82–87);
 - 19) zaključi ugovor o radnom angažovanju bez prethodno dobijenog odobrenja stručnog organa visokoškolske ustanove u okviru koje nastavnik, odnosno saradnik ima zasnovan radni odnos (član 90. stav 1. ovog zakona);
 - 20) ne okonča postupak sprovođenja raspisanog konkursa za izbor u zvanje nastavnika u skladu sa ovim zakonom i statutom, u roku od devet meseci od dana raspisivanja konkursa (član 75. stav 12. ovog zakona);
 - 21) ne postupi po rešenju inspektora (član 135. stav 3. ovog zakona);
 - 22) ne razreši organ poslovođenja (član 63. stav 2. i član 64. stav 8. ovog zakona);
 - 23) omogući upis na studije prvog, drugog ili trećeg stepena licu koje ne ispunjava uslove za upis na te studije, odnosno uslove za sticanje odgovarajućeg stručnog, akademskog ili naučnog naziva (član 127. stav 1. tačka 4) ovog zakona).
- Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi za prekršaj iz stava 1. tač. 1)–3) ovog člana.
- Novčanom kaznom od 10.000 do 50.000 dinara kazniće se odgovorno lice u visokoškolskoj ustanovi za prekršaj iz stava 1. tač. 4)–22) ovog člana.
- Novčanom kaznom od 200.000 do 2.000.000 dinara kazniće se pravno lice koje u pravnom prometu istupa pod nazivom iz člana 43. stav 1. ovog zakona, a koje nema dozvolu za rad izdatu u skladu sa ovim zakonom.
- Novčanom kaznom od 50.000 do 150.000 dinara kazniće se odgovorno lice u pravnom licu za prekršaj iz stava 4. ovog člana.

Prelazne i završne odredbe odnosno Samostalni članovi Zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju.

ČLAN 44.

NACIONALNI SAVET ĆE U ROKU OD TRI MESECA OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA DONETI PODZAKONSKE AKTE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM.

ČLAN 45.

VISOKOŠKOLSKE USTANOVE USAGLASIĆE SVOJE OPŠTE AKTE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM U ROKU OD ŠEST MESECI OD DANA STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 46.

KONSTITUISANJE ORGANA UPRAVLJANJA VISOKOŠKOLSKE USTANOVE U SKLADU SA OVIM ZAKONOM, IZVRŠIĆE SE PO ISTEKU MANDATA TIH ORGANA KONSTITUISANIH PO PROPISIMA KOJI SU VAŽILI DO STUPANJA NA SNAGU OVOG ZAKONA.

ČLAN 47.

OBRAČUN SREDSTAVA ZA OBAVLJANJE DELATNOSTI VISOKOŠKOLSKE USTANOVE ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA VRŠIĆE SE NA OSNOVU PODATAKA IZ JISP-A OD DANA STUPANJA NA SNAGU AKTA KOJIM SE UTVRĐUJU NORMATIVI I STANDARDI RADA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA I MATERIJALNA SREDSTVA ZA NJIHOVO OSTVARIVANJE.

ČLAN 48.

DO UKLJUČIVANJA USTANOVA VISOKOG OBRAZOVANJA U SISTEM IZVRŠENJA BUDŽETA REPUBLIKE U SKLADU SA ZAKONOM O BUDŽETSKOM SISTEMU, ISPLATA SREDSTAVA VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA PO OSNOVU POKRIĆA STALNIH TROŠKOVA I TROŠKOVA MATERIJALA VRŠIĆE SE KVARTALNO, U PRVOM MESECU KALENDARSKOG KVARTALA, DOK ĆE SE SREDSTVA ZA POKRIĆE TROŠKOVA PLATA I DRUGIH PRIMANJA ZAPOSLENIH U SKLADU SA ZAKONOM I POSEBNIM KOLEKTIVNIM UGOVOROM ISPLAĆIVATI U CELOKUPNOM GODIŠNjem IZNOSU U JANUARU TEKUĆE GODINE.

IZUZETNO OD STAVA 1. OVOG ČLANA, ISPLATA SREDSTAVA ZA STALNE TROŠKOVE I TROŠKOVE MATERIJALA, KAO I DRUGIH PRIMANJA ZAPOSLENIH U SKLADU SA ZAKONOM I POSEBNIM KOLEKTIVNIM UGOVOROM, VISOKOŠKOLSKIM USTANOVAMA U 2025. GODINI IZVRŠIĆE SE DO 30. APRILA 2025. GODINE ZA PRVU POLOVINU GODINE, ODNOSNO DO 31. JULA 2025. GODINE ZA DRUGU POLOVINU GODINE, A ISPLATA SREDSTVA ZA PLATE ZAPOSLENIH U 2025. GODINI VRŠIĆE SE NA MESEČNOM NIVOU.

ČLAN 49.

ISPLATA SREDSTAVA STUDENTIMA VISOKOŠKOLSKIH USTANOVA ČIJI JE OSNIVAČ REPUBLIKA ZA POKRIĆE 50% PLAĆENE ŠKOLARINE U ŠKOLSKOJ 2024/2025. GODINI IZVRŠIĆE SE NAJKASNIJE DO 30. APRILA 2025. GODINE ZA DEO ŠKOLARINE PLAĆEN DO 28. FEBRUARA 2025. GODINE, ODNOSNO DO 30. SEPTEMBRA 2025. GODINE ZA PREOSTALI IZNOS PLAĆENE ŠKOLARINE.

ČLAN 50.

OVAJ ZAKON STUPA NA SNAGU OSMOG DANA OD DANA OBJAVLJIVANJA U „SLUŽBENOM GLASNIKU REPUBLIKE SRBIJE”, IZUZEV ODREDAKA ČLANA 23. OVOG ZAKONA KOJE SE PRIMENJUJU OD 1. JANUARA 2026. GODINE.

IZJAVA O USKLAĐENOSTI PROPISA SA PROPISIMA EVROPSKE UNIJE

1. Ovlašćeni predlagač propisa: Vlada
Obradivač: Ministarstvo prosvete
2. Naziv propisa
Predlog zakona o izmenama i dopunama Zakona o visokom obrazovanju
Draft of Law on annexing of Law on Higher Education
3. Usklađenost propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropskih zajednica i njihovih država članica, sa jedne strane i Republike Srbije sa druge strane („Službeni glasnik RS”, broj 83/08) (u daljem tekstu: Sporazum)

a) Odredba Sporazuma koja se odnose na normativnu saržinu propisa,

Sporazum, Naslov VIII Politike saradnje, Član 102. Obrazovanje i stručno osposobljavanje

b) Prelazni rok za usklađivanje zakonodavstva prema odredbama Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Opšti rok utvrđen članom 72. Sporazuma

v) Ocena ispunjenosti obaveze koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

Potpuno

g) Razlozi za delimično ispunjavanje, odnosno neispunjavanje obaveza koje proizlaze iz navedene odredbe Sporazuma i Prelaznog sporazuma,

/

d) Veza sa Nacionalnim programom za usvajanje pravnih tekovina Evropske unije.

/

4. Usklađenost propisa sa propisima Evropske unije:

a) Navođenje odredbi primarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

b) Navođenje sekundarnih izvora prava Evropske unije i ocene usklađenosti sa njima,

/

v) Navođenje ostalih izvora prava Evropske unije i usklađenost sa njima,

/

g) Razlozi za delimičnu usklađenost, odnosno neusklađenost,

/

d) Rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti propisa sa propisima Evropske unije.

/

5. Da li su prethodno navedeni izvori prava Evropske unije prevedeni na srpski jezik?

ne

6. Da li je propis preveden na neki službeni jezik Evropske unije?

ne

7. Učešće konsultanata u izradi propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti
U postupku izrade predmetnog materijala nije bila konsultovana Evropska komisija,
odnosno druga stručna tela Evropske unije.